

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОХИРУУЛАГЧ АГЕНТЛАГ
ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ

Илтгэгч: СУДАЛГАА ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗРЫН ДАРГА
А. МӨНХБОЛД доктор/Ph.D/, дэд профессор

www.nda.gov.mn

2019.3.15

1. Төлөвлөлт, түүний тухай онол, арга зүй /товчхон/
2. ҮХГ-н түүхэн замнал, чиг үүрэг
3. Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тухай хууль
4. Хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн тогтолцоо
5. Урт хугацааны бодлого, төлөвлөлт /“МУТХҮБ- 2030”/
6. Дунд хугацааны Макро түвшний бодлого төлөвлөлт /Гурван тулгуурт хөгжлийн бодлого/
7. Орон нутгийн бодлого, төлөвлөлт/ Орон нутгийн хөгжлийн индекс тооцох аргачлал, ач холбогдол/
8. Мезо түвшний бодлого, төлөвлөлт, ач холбогдол /Үндэсний тээвэр, логистикийн сүлжээний төлөвлөлтийн аргазүй, судалгаа шинжилгээ, үр дүн ач холбогдол/

1. ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ТУХАЙ ОНОЛ, АРГА ЗҮЙ

Төлөвлөлт гэж юу вэ?

- Ирээдүйд тэмүүлэх идэвхтэй ба ухамсартай тэмүүлэл
- Аж ахуйг зорилго, чиглэлтэй хөтлөх үзэл баримтлал
- Сайн төлөвлөгөөний цаана туршлага, дадлага, чадвартай, үнэнч шударга мэргэжилтэн байдаг.
- Төлөвлөгөө бол итгэл найдвар, өөдрөг үзэл, хүсэл тэмүүлэл мөн.
- Төлөвлөлт - Юуг хийж юунд хүрэх вэ?
- Байгууллагын бүх функцүүд төлөвлөлтөнд орох ёстой.
- *Сайн төлөвлөх хэрэгтэй, эсвэл бүр төлөвлөхгүй нь дээр*

- Удирдлагын түвшингүүдийн холбоо

Дээрээс доош/төлөвлөгөөний нарийвчилсан задаргаа, доороос дээш/төлөвлөгөөний нэгтгэл

- Өмнөх үр дүнгийн нөлөө

Өмнөх үүрэг, зорилт тусгагдахгүй байх болон тусгагдах

- Хэсгийн төлөвлөгөөнүүдийн уялдаа

Бүтээгдэхүүний төрлөөр, нэгж хэсгээр, захиалгаар, эдийн засгийн үзүүлэлтээр төлөвлөх

Г.М.

Дээрээс доош, доороос дээш төлөвлөлтийн аргуудыг хослуулан ашиглах нь үр дүнтэй болох нь практикт батлагдсан.

Төлөвлөлтийн процессын үе шатууд

- **1. Урт хугацааны стратегийн төлөвлөгөө**
 - 3-5 жилийн хугацаатай, олон хувилбаруудаас сонгосон, яагаад сонгосон үндэслэл нь тодорхой, гол үндсэн зорилго
 - Бизнесийг одоогийн байдлаас ирээдүйн зорилго руу хөтлөхөөр, чиглүүлэхээр сонгогдсон стратеги
 - Сонгогдсон стратегид тактикууд нэгтгэгдэнэ. Стратегийг дэмжихэд шаардлагатай нөөцийг хөгжүүлэхээр тодорхойлогдсон байна.
- Энэ төлөвлөлтийн үед орлого, зардал, хүн хүч, цаг хугацаа зэрэг нь ойролцоо байдлаар тойм төдий тусгагдана.

Төлөвлөлтийн процессын үе шатууд

- **2. Жилийн төлөвлөгөө**

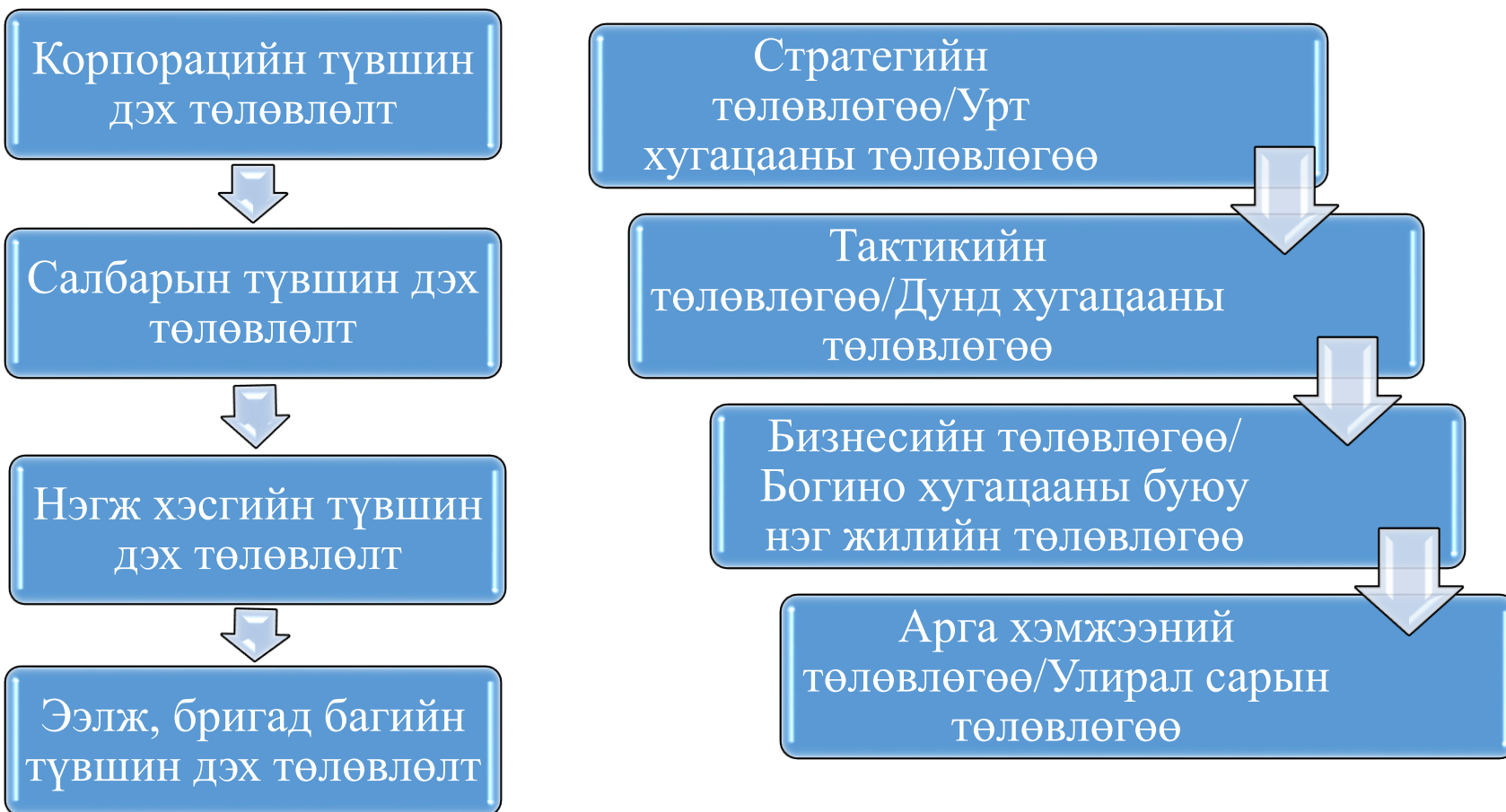
- Энэ жилд хэрэгжүүлэх тактикуудын нарийвчилсан мэдээлэл, задаргаа
- Зардал, орлого, тоног төхөөрөмж, хүний нөөц зэрэг нөөцийн төлөвлөлтийг илүү тодорхой нарийвчилан оруулна.
- Энэ жилийн ажлын үр дүнд урт хугацааны зорилгодоо хүрэхэд хир дөхсөн болохыг дүгнэнэ. Өөрөөр хэлбэл урт хугацааны зорилгодоо хүрэх явц ямар байгааг дүгнэнэ.

- **3. Арга хэмжээний төлөвлөгөө, нарийвчилсан төсөв**

- Жилийн бизнес төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх үүднээс авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдийг төлөвлөнө.
- Энэ жилийн зардал, орлого, нөөцүүдийн төлөвлөлт зэрэг тодорхой хийгдэнэ.
- *Болзошгүй тохиолдлын “нөөц төлөвлөгөө” мөн хийгдсэн байвал зохино.*

Төлөвлөгөөний уялдаа, холбоо

Стратеги сонгоход нөлөөлдөг хүчин зүйлүүд

- Удирдлагын зүгээс стратегийг сонгоход нөлөөлдөг янз бүрийн хүчин зүйл байдаг. Үүнд:
 - Эрсдэл. Энэ нь байгууллагын оршин тогтнохын шалгуур юм.
 - Өмнөх үеийн стратегийн талаарх мэдлэг. Удирдлагын хувьд тэр нь пүүсийнхээ өмнө сонгож байсан стратегийн олон хувилбарын нөлөөнд автагдах нь бараг ердийн зүйл.
 - Цаг хугацааны хүчин зүйл. Энэ нь шийдвэр гаргахад байгууллагыг амжилтанд хүргэх юмуу, бэрхшээл хүндрэлд хүргэдэг. Хичнээн сайн санаачлага байлаа ч гэсэн түүнийг цаг үеийг нь олж шийдвэрт тусгахгүй бол байгууллагыг дампууруулж ч болно. Урт хугацааны болон тактикийн төлөвлөгөө, бодлогыг хэрэглэхтэй холбогдсон үйл ажиллагаа бол үнэхээр ээдрээтэй нарийн зүйл юм.

Бодит зорилгыг хэрхэн тодорхойлох вэ?

- Олон хувилбар дэвшүүлнэ
- Тодорхой нэгийг сонгоно. Яагаад сонгосон бодит үндэслэл, шалтгаан байх шаардлагатай.
- Шинэ зорилго дэвшүүлсэн ч, өмнөхөө зассан ч ялгаагүй яагаад бусад хувилбарыг аваагүйгээ тодорхой тайлбарлана.
- Зорилгын томъёоллоо боловсруулахдаа хүмүүст итгэл төрөхүйц байдлаар томъёол. Хүмүүс түүнд итгэхгүй бол зорилго зөвхөн үгээрээ үлдэнэ. Бага зэрэг аюул, ялимгүй заль.
- *Та нар чулуу үүрч байгаа биш. Та нар сүм барьж байна.*

Зорилго тодорхойлоход харгалзан үзэх зүйлс

- Зах зээл дээрх байдал
- Шинэ технологи, шинэ бүтээгдэхүүн
- Бүтээмж
- Эдийн засгийн хүчин зүйлс
- Ашиг орлого
- Удирдлагын төвшний асуудал

Зорилго тодорхойлох үе шат

Гадаад, дотоод орчны
шинжилгээ хийх

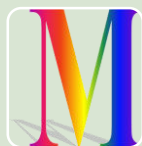
Эрхэм зорилго
тодорхойлох

Зорилго
боловсруулах

Зорилгод тавигдах шалгуурууд

Specific

Тодорхой
байх

Measurable

Хэмжиж
болохуйц
байх

Attainable

Хэрэгжүүлж
болохуйц
байх

Relevant

Бодит
байх

Timely

Тодорхой
хугацаатай
байх

Зорилгод тавигдах шаардлага

- Нэгж хэсгээр нарийвчлагдах боломжтой байх
- Нэг төрлийн байх
- Олон хувилбартай байх
- Объектив хуулиудад харшлахгүй байх
- Гүйцэтгэгчдэд ойлгомжтой байх
- Ажлын хэмжээг тооцсон байх
- Ажлын хугацааг тооцсон байх
- Гүйцэтгэгчдийг тооцсон байх
- Байгаа боломжуудаа тооцсон байх учиртай.

Зорилго ба зорилт

- Зорилгын гадаад шинж нь байгууллагын оршин тогтнох үндэс болдог, дотоод шинж нь ашиг олох, байгууллагын үнэ цэнийг бий болгохтой холбоотой.
- Байгууллагын өрсөлдөөнд удаан оршин тогтнох чадвар нь гадаад орчинтой, нэн ялангуяа хэрэглэгчдийн үйл хөдлөлтэй шууд холбоотой учраас зорилгоо томъёолохдоо “*Бидний хэрэглэгч хэн бэ?, Бид хэрэглэгчээ ямар бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээр хангах вэ?*” гэсэн асуултуудыг нэн тэргүүнд авч үзэх нь зүйтэй юм.
- Зорилт гэдэг нь байгууллага эрхэм зорилгодоо хүрэхийн тулд тодорхой хугацаанд тогтоосон аргаар гүйцэтгэх ёстой ажил буюу ажлын хэсэг юм.
- Зорилт нь зорилгыг хэрэгжүүлэх арга замыг тодорхойлдог.
- *Компанийн чухал гэж үзэж байгаа болон биелэлтийг нь ажиглаж бас хянаж байх хэрэгтэй гэж үзэж байгаа үйл ажиллагааны төрөл бүрд зорилтууд тавигдсан байх ёстой. Г.Стейнер, Д.Майнер*

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

2. ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗРЫН ЧИГ ҮҮРЭГ

ТӨВЛӨРСӨН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨТ
ЭДИЙН ЗАСАГ

Эдийн засгийн зөвлөл
1925-1932 он

7

жил

8

жил

Улсын төлөвлөх, тэгшитгэх, тоо
бүртгэлийн газар
1932-1940 он

Төлөвлөгөө, тоо бүртгэл,
хянан шалгах газар
1940-1945 он

5

жил

43

жил

Улсын төлөвлөгөөний комисс
1945-1988 он

Төлөвлөгөө, эдийн засгийн
Улсын Хороо
1988-1990 он

2

жил

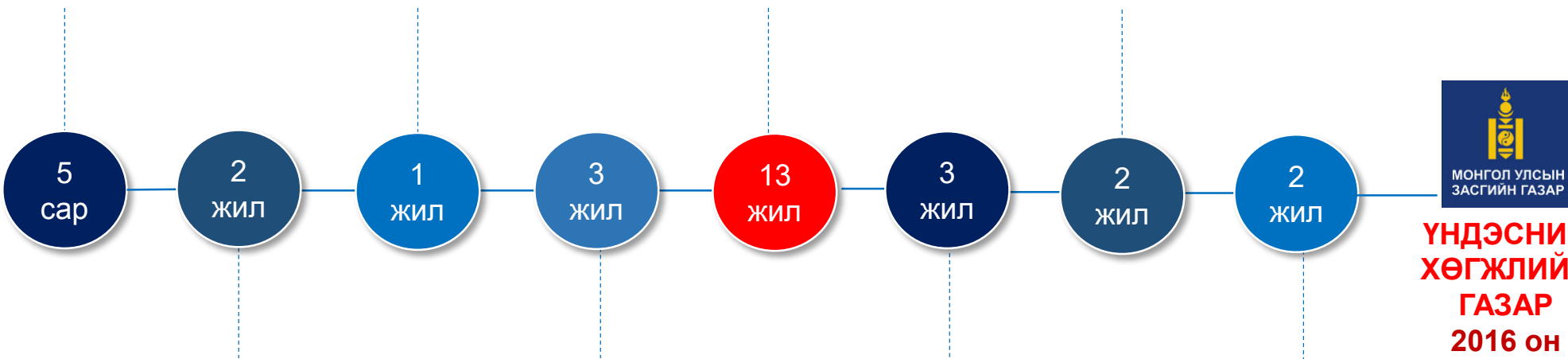
ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ

Нийгэм, эдийн засгийн
хөгжлийн Улсын хороо
1990 оны 4-9 сар

Сангийн яам
1992-1993 он

Санхүү, эдийн засгийн
яам
1996-2009 он

Эдийн засгийн
хөгжлийн яам
2012-2014 он

Үндэсний
хөгжлийн яам
1990-1992 он

Үндэсний
хөгжлийн газар
1993-1996 он

Үндэсний Хөгжил,
Шинэтгэлийн хороо
2009-2012 он

Сангийн яам
2014-2016 он

ҮНДЭСНИЙ
ХӨГЖЛИЙН
ГАЗАР
2016 он

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

3. “ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ТУХАЙ” ХУУЛЬ

Хуулийн
зорилт

Монгол Улсын хөгжлийн бодлогын баримт бичгийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх үе шат, баримтлах зарчим, оролцогч талуудын эрх, үүрэг, хариуцлагыг тодорхойлох, хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлэхэд оршино.

Хуулийн
үйлчлэх
хүрээ

Монгол Улсын хөгжлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулах, батлах, хэрэгжүүлэх, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, тайлагнах, мэдээлэх, хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн удирдлагыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулна.

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

“ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ТУХАЙ” ХУУЛЬ

Бүсчилсэн хөгжлийн
бодлого

Хөгжлийн бодлого
төлөвлөлтийн мэдээллийн
нэгдсэн сан

11.4. Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн гүйцэтгэлд үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хоёр жил тутам хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ

13.2. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага бүсчилсэн хөгжлийн бодлогыг боловсруулах ажлыг холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран зохион байгуулна

13.5. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь төрийн захиргааны төв болон нутгийн захиргааны байгууллагаас ирүүлсэн саналд үндэслэн бүсчилсэн хөгжлийн бодлогын төслийг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батлуулна

22.3. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь хөгжлийн бодлогыг уялдуулан зохицуулах хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн мэдээллийн нэгдсэн санг үүсгэж, эрхлэн хөтөлнө

22.4. Энэ хуулийн 22.2-т заасан эмхэтгэлийг боловсруулж, хэвлэн нийтлэх, 22.3-т заасан мэдээллийн нэгдсэн санг эрхлэн хөтлөх журмыг үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага тус тус батална

22.5. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хөгжлийн бодлого төлөвлөлтийн талаар баримтлах чиглэлийг тодорхойлох, хөгжлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулахад нэгдсэн удирдлагаар хангах, арга зүйн зөвлөгөө өгөх, чадавхыг бэхжүүлэхэд холбогдох байгууллагад дэмжлэг үзүүлнэ

“ТӨСВИЙН ТУХАЙ” ХУУЛЬ

Улсын хөрөнгө
оруулалтын
хөтөлбөр

Техник, эдийн
засгийн
үндэслэлийн
судалгаа,
шинжилгээ

12^{1.1.1}. улсын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх **үндсэн чиглэлийн төслийн талаар санал, дүгнэлт** боловсруулж, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх

12^{1.1.2}. улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн төсөл боловсруулах

28.3. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага улсын **хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт тусгах төсөл, арга хэмжээний тэргүүлэх ач холбогдол, хэрэгжүүлэх дарааллыг** дараах зүйлийг харгалзан тогтооно

28.4. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуулийн 28.3.1-28.3.8-д заасныг харгалзан улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт тусгагдах **30.0 тэрбум төгрөгөөс дээш** хэмжээний төсөл, арга хэмжээнд **техник, эдийн засгийн үндэслэлийн урьдчилсан судалгааг** хийнэ

28.5. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрт тусгагдах төслийг энэ хуулийн 28.3.9, 28.3.11-т заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг **хянан баталгаажуулна**

28.6. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуулийн 28.3.2, 28.3.3-т заасан эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг харгалзан үзэхэд үр дүнтэй болох нь урьдчилсан судалгаагаар тогтоогдсон нөхцөлд **зураг төсөв, техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тооцоо** хийнэ

28.9. Үндэсний хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага жил бүрийн **5 дугаар сарын 15-ны дотор** тухайн жилд хийгдэх хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн **тодотголын төслийг Засгийн газарт** хүргүүлнэ

“ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ” ХУУЛЬ

Хөрөнгө оруулалтыг
татах цогц үйл ажиллагаа

Тогтворжуулах гэрчилгээ

9.1. Хөрөнгө оруулалтыг татах, хөрөнгө оруулалтын орчныг сурталчлах, хөрөнгө оруулагчид үйлчилгээ үзүүлэх зэрэг чиг үүргийг хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хэрэгжүүлнэ

9.2.1. хөрөнгө оруулалтын тухай хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангах, хяналт тавих

9.2.2. хөрөнгө оруулалтын бодлого, хөрөнгө оруулалтад үзүүлэх дэмжлэг, арга хэмжээний талаар санал боловсруулан Засгийн газарт танилцуулж, шийдвэрлүүлэх

9.2.5. хөрөнгө оруулалтыг татах цогц үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх

9.2.7. хөрөнгө оруулалтын талаарх эрх зүйн орчин, дотоод зах зээлийн таатай нөхцөлийг хөрөнгө оруулагчид сурталчлах

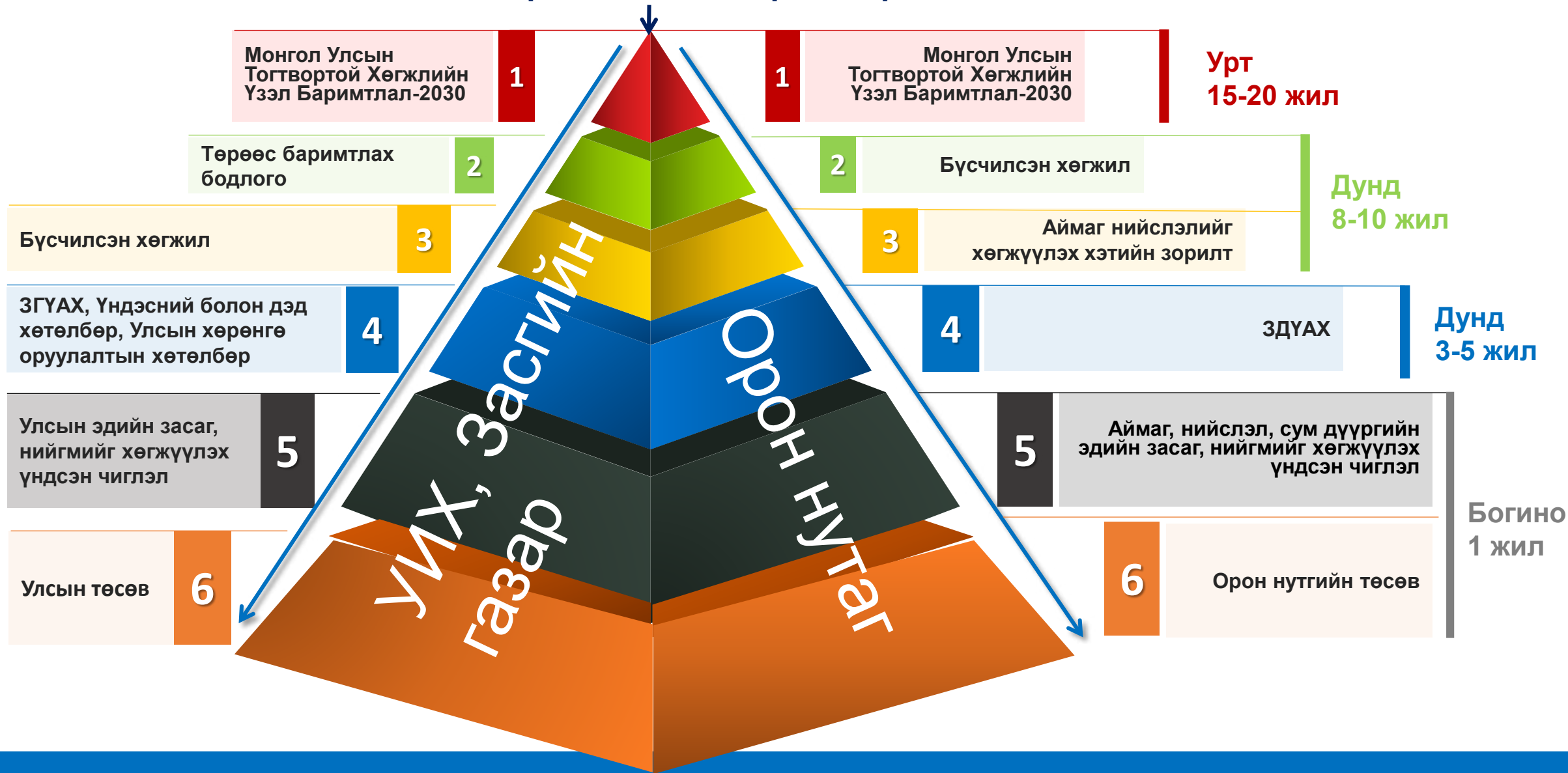
9.2.10. энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан шалгуурыг хангасан хөрөнгө оруулагч хуулийн этгээдэд тогтворжуулах гэрчилгээ олгох

4. ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН ТОГТОЛЦОО

Дэлхийн тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал

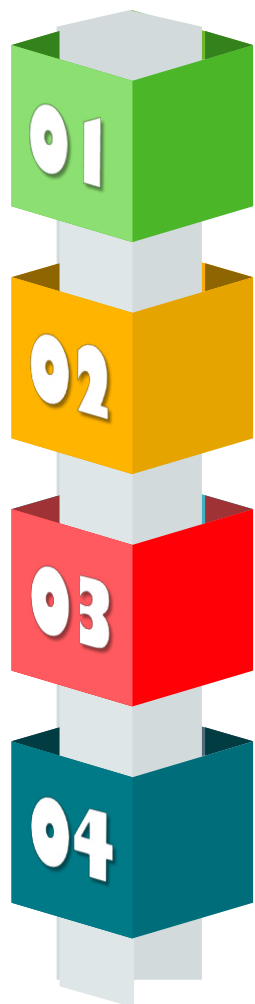
ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

Төрөл	Бодлогын баримт бичгийн нэр	Хэрэгжих хугацаа /жил/	Боловсруулах	Батлах	Үнэлгээ хийх
УРТ	Монгол Улсын хөгжлийн үзэл баримтлал	15-20	ҮХГ	УИХ	СЯ/4/ХҮ
ДУНД	Төрөөс баримтлах бодлого	8-10	ҮХГ, ТЗТБ	ЗГ	ТЗТБ/2/ХШҮ, 4/ХҮ
	Бүсчилсэн хөгжлийн бодлого		ҮХГ	ЗГ	ТЗТБ/2/ХШҮ, 4/ХҮ
	Аймаг, нийслэлийг хөгжүүлэх хэтийн зорилт		Засаг дарга	ИТХ	НЗБ/2/ХШҮ, 4/ХҮ
	Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр	3-5	ЗГХЭГ	УИХ	ТЗТБ/2/ХШҮ, ЗГХЭГ/ХҮ
	Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр		Засаг дарга	ИТХ	НЗБ/2/ХШҮ, /ХҮ
	Үндэсний хөтөлбөр болон дэд хөтөлбөр		ҮХГ, ТЗТБ	ЗГ	ТЗТБ/1/ХШҮ, /ХҮ
	Улсын хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр		ҮХГ	ЗГ	
БОГИНО	Улсын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл	1	ҮХГ, СЯ	УИХ	ҮХГ дүгнэлт өгнө
	Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл		Нутгийн Захиргааны байгууллага	ИТХ	
	Улсын болон орон нутгийн төсөв		СЯ	УИХ	

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

Улсын болон орон нутгийн төсөв,
гадаадын зээл тусламж

Сангийн Яам

Засгийн газрын гадаад, дотоод
үнэт цаас

Сангийн яам, Үндэсний
хөгжлийн газар,
Монгол банк

Гадаад, дотоодын хөрөнгө
оруулалт, концессийн гэрээ

Үндэсний хөгжлийн
газар

Хөгжлийн санхүүжилт, бусад

Үндэсний хөгжлийн
газар, Сангийн Яам

Үндэсний Хөгжлийн Газар			
Үндэсний түвшинд	Салбарын яам		
МУТХҮБ-2030	Салбарын түвшинд	Агентлаг	
Эрхэм зорилго	ТӨРӨӨС БАРИМТЛАХ БОДЛОГО	Дэд салбарын түвшинд	Орон нутаг
Зорилт	Эрхэм зорилго	ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР	Төсөл, хөтөлбөрүүд
Стратеги	Зорилт	Эрхэм зорилго	АЙМАГ НИЙСЛЭЛИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ХЭТИЙН ЗОРИЛТ
Үйл ажиллагаа	Стратеги	Зорилт	Эрхэм зорилго
	Үйл ажиллагаа	Стратеги	Зорилт
		Үйл ажиллагаа	Стратеги
			Үйл ажиллагаа

5. Урт хугацааны бодлого, төлөвлөлт /ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ-2030/

Гадаад орны туршлага

ҮШИЖИМА ШИНИЧИРО:

(2) Өндөр хөгжлийн үе шат: 1950-иад оны дунд ~ 1973 он

① Өндөр хөгжлийн шатны эхэн үе (1950 оны дунд ~ 60 оны эхэн үе)

< Эдийн засгийн зорилт = тухайн үеийн Японы эдийн засгийн голлох асуудал >

1) Эдийн засгийн бие даасан байдал

2) Үсрэлттэй өсөлт

3) Ажил олголт, амьдралын түвшинг дээшлүүлэх

	Нэр	Батлагдсан он	Зорилтот хугацаа	Төлөвлөгөөний зорилт	Зорилт биелэлт	Бодит өсөлт
1	Эдийн засгийн бие даасан байдал 5 жилийн төлөвлөгөө	1955 он	1956-60	Эдийн засгийн бие даасан байдал Бүрэн ажил олголт	4.9%	8.9%
2	Шинэ урт хугацааны эдийн засгийн төлөвлөгөө	1957 он	1958-62	Огцом өсөлт Амьдралын түвшин дээшлүүлэх Бүрэн ажил олголт	6.5%	9.8%
3	Иргэдийн орлогыг нэмэгдүүлэх төлөвлөгөө	1960 он	1961-70	Үсрэлттэй өсөлт Амьдралын түвшин дээшлүүлэх Бүрэн ажил олголт	7.8%	10.0%

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

ДЭЛХИЙН ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО БОЛОН
МОНГОЛ УЛСЫН ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ҮЗЭЛ
БАРИМТЛАЛ-2030

2012 онд Рио Де Жанейро хотод болсон НҮБ-ын чуулганы үеэр анхлан санаачилсан.

2015 оны 9-р сард НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн чуулганаар баталсан.

2016 оны 2-р сард УИХ-н 19 дүгээр тогтоолоор ТХҮБ-г баталсан.

Засгийн газрын 2016 оны 249 дүгээр тогтоолоор ТХҮБ-н журам батлагдсан.

Богино болон дунд хугацааны бодлогыг ТХҮБ-тай уялдуулах

17
зорилго

169
зорилт

241 шалгуур
үзүүлэлт

4
бүлэг

44
зорилт

20
шалгуур
үзүүлэлт

Монгол Улс 2030 онд нэг хүнд ногдох орлогоороо дунд орлоготой орнуудын тэргүүлэх эгнээнд хүрсэн, тогтвортой өсч байгаа эдийн засгийн олон салбартай, нийгмийн хүрээнд дундаж болон чинээлэг дундаж давхарга давамгайлсан, экологийн тэнцвэртэй байдлыг хадгалсан, тогтвортой ардчилсан засаглалтай улс болно.

НИЙГМИЙН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

1. ЯДУУРЛЫГ УСТГАХ

Суурь түвшин
2014

21.6%

—

Зорилтот
түвшин 2030

0.0%

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

10. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ БАГЦ ҮЗҮҮЛЭЛТ

/Эзлэх байр/

Суурь түвшин
2014

111

—

Зорилтот
түвшин 2030

90

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

15. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ӨСӨЛТ

Суурь түвшин
2014

7.8%

—

Зорилтот
түвшин 2030

6.6%

Үзүүлэлтүүд		Нэгж	2014	2030
2	ХХҮ	Эзлэх байр	90	70
3	Орлогын тэгш бус байдлын үзүүлэлт	Оноо	36.5	30
4	Дундаж наслалт	Жил	69.57	78
5	1,000 амьд төрөлтөд нялхсын эндэгдлийн түвшин	Промиль	15.1	8
6	100,000 амьд төрөлтөд эхийн эндэгдлийн түвшин	Промиль	30.6	15
7	Ерөнхий боловсролын сургуулийн анги дүүргэлт	Хүүхдийн тоо	27.3	20
8	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын нийгмийн даатгалд хамрагдсан байдал	Хувь	84.4	99
9	Цахилгаан эрчим хүчний найдвартай эх үүсвэрээр хангагдсан өрх	Хувь	89	100

Үзүүлэлтүүд		Нэгж	2014	2030
11	Дэлхийн мал, амьтны эрүүл мэндийн байгууллагын хорио, цээрийн шаардлагад нийцсэн газар нутгийн хэмжээ	Хувь	0	60
12	Цөлжилтөнд өртсөн газар	Хувь	78.2	68
13	Тусгай хамгаалалтанд авсан газар нутгийн хэмжээ	Хувь	17.4	30
14	Монгол улсад аялах гадаад жуулчдын тоо	Сая хүн	0.392	2

Үзүүлэлтүүд		Нэгж	2014	2030
16	Нэг хүнд ногдох үндэсний нийт орлого	Ам.доллар	4,166	17,500
17	Нийт экспортод боловсруулах үйлдвэрлэлийн эзлэх хэмжээ	Хувь	17.0	50.0
18	Гол нэр төрлийн шатахууны хэрэгцээг дотоодын эх үүсвэрээс хангах хувь	Хувь	0	100
19	Өрсөлдөх чадварын үзүүлэлт	Эзлэх байр	104	70
20	Бизнес эрхлэлтийн үзүүлэлт	Эзлэх байр	56	40

6. ДУНД ХУГАЦААНЫ МАКРО ТҮВШНИЙ БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ

/ГУРВАН ТУЛГУУРТ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО/

ГУРВАН ТУЛГУУРТ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГЫН ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Бодлогын зорилго нь шударга ёс, сахилга хариуцлагатай, тогтвортой төрийн тогтолцоог бэхжүүлж, үндэсний хөгжлийн нэгдсэн бодлогоор эдийн засгийн өрсөлдөх чадвараа дээшлүүлж, иргэдийнхээ амьдралын түвшинг сайжруулахад оршино.

ГУРВАН ТУЛГУУРТ ХӨГЖЛИЙН СТРАТЕГИЙН ЗУРАГЛАЛ

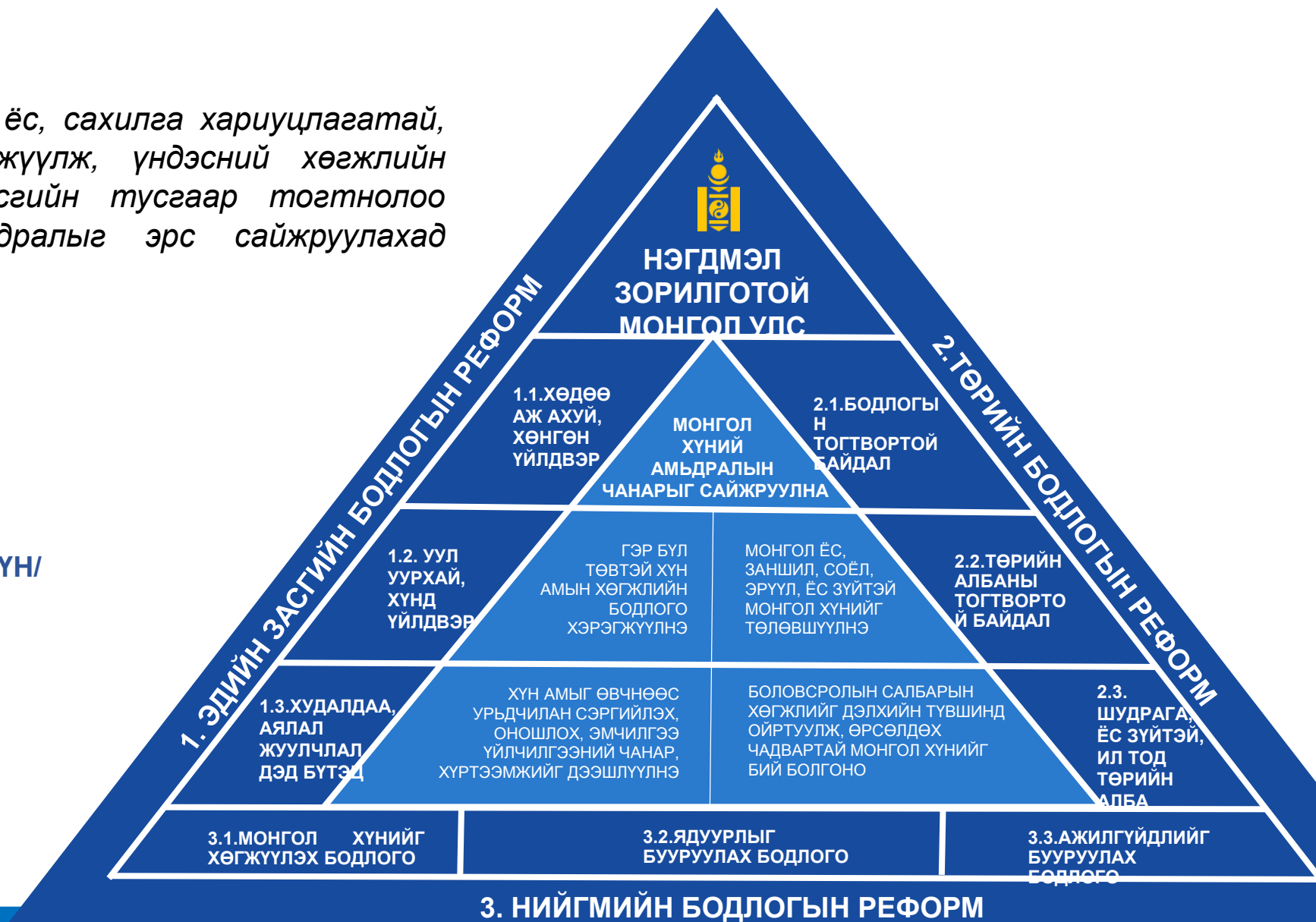
Бодлогын зорилго нь шударга ёс, сахилга хариуцлагатай, тогтвортой засаглалыг бэхжүүлж, үндэсний хөгжлийн нэгдсэн бодлогоор эдийн засгийн тусгаар тогтнолоо бататган, иргэдийнхээ амьдралыг эрс сайжруулахад оршино.

Монгол Улсын 3 тулгуурт бодлого:

1. ТӨРИЙН РЕФОРМ

2. ЭДИЙН ЗАСГИЙН РЕФОРМ

3. НИЙГМИЙН РЕФОРМ /МОНГОЛ ХҮН/

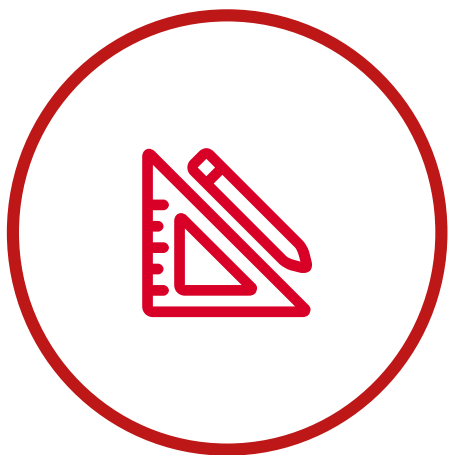

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

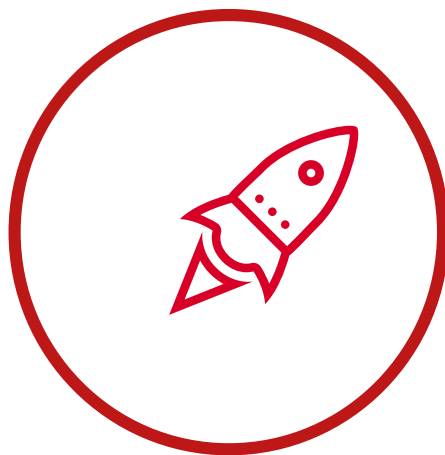
ХӨГЖЛИЙН ФИЛОСОФИ

нэгдсэн
төлөвлөлттэй
хөгжил

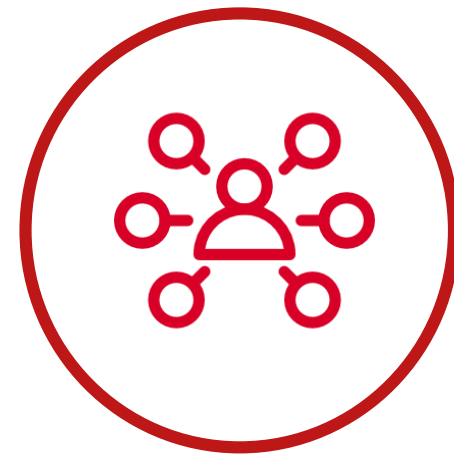
салбар
дундын
уялдааг
хангасан
хөгжил

мэдээлэл,
технологи,
инновацид
суурилсан
хөгжил

шударга ёсыг
дээдэлсэн,
сахилга,
хариуцлагатай
тогтвортой
хөгжил

оролцоотой
хүртээмжтэй
хөгжил

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

ИННОВАЦИД СУУРИЛСАН ХӨГЖИЛ

ШИНЖЛЭХ
УХААН,
ТЕХНОЛОГИ,
ИННОВАЦИД
СУУРИЛСАН
ТӨЛӨВЛӨЛТ

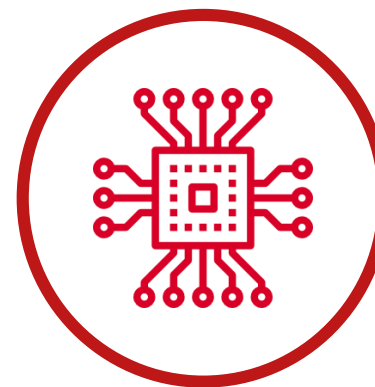
ОРОН ЗАЙН
ТӨЛӨВЛӨЛТ

ХАА-Н
КЛАСТЕРИЙН
ТӨЛӨВЛӨЛТ

АЖ
ҮЙЛДВЭРИЙН 4-
Р ХУВЬСГАЛ

ЦАХИМ
БОДЛОГО
ТӨЛӨВЛӨЛТ,
ХЭРЭГЖИЛТ,
ХЯНАЛТ

ТЭЭВЭР,
ЛОГИСТИКТ
СУУРИЛСАН ДЭД
БҮТЦИЙН
ТӨЛӨВЛӨЛТ

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

УЯЛДААТАЙ ХӨГЖИЛ

үндэсний үнэт
зүйлсээ
дээдэлсэн
монгол хүнийг
төлөвшүүлэх

эдийн засгийг
бүсчилэн
хөгжүүлж,
төвлөрлийг
сааруулах

салбар
хоорондын
уялдааг
хангах

төрийн институцийн
тогтвортой байдал

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

НЭЭЛТТЭЙ ХӨГЖИЛ

АГААРЫН ТЭЭВРИЙН
ЛИБЕРАЛЧЛАЛ,
ЭДИЙН ЗАСГИЙН
КОРИДОР

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИНТЕГРАЦ

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ ХӨГЖИЛ

**ЯДУУРЛЫГ
БҮРЭН ХЯНАХ**

**ХҮҮХЭД БҮРТ
СУРГУУЛЬ
ЦЭЦЭРЛЭГ**

**ХАЛАМЖИЙН
ХҮРТЭЭМЖТЭЙ
БОДЛОГО**

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ШУДАРГА ЁСЫГ ДЭЭДЭЛСЭН, САХИЛГА, ХАРИУЦЛАГАТАЙ ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛ

**Бодлогын
тогтвортой
байдал**

**Төрийн
институцийн
тогтвортой байдал**

**Ёс зүйтэй, шударга, ил
тод төрийн алба**

ХӨГЖЛИЙН ЗАРЧИМ

МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТОГТВОРЖИЛТ

- Нэгдсэн бодлого төлөвлөлтийн тогтолцоог бүрдүүлнэ.
- Валютын ханшийн уян хатан зохицуулалтыг үргэлжлүүлж, валютын нөөцийг тасралтгүй нэмэгдүүлэх зарчим баримтална.
- ОУВС-н Өргөтгөсөн санхүүжилтийн хөтөлбөр, Эдийн засгийг сэргээх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.
- Санхүүгийн салбарт бодлогын реформ хийнэ.
- Томоохон төслүүдийг Төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр гүйцэтгүүлэх зарчим баримтална.
- Хөрш орнуудтай эдийн засгийн интеграцийг хөгжүүлэх замаар экспортын хэмжээг тогтвортой нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авна.

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨРӨЛЖИЛТ

- Аж үйлдвэржилтийн 4-р хувьсгалыг эхлүүлнэ.
- Хоршоод, малчдын орлогыг нэмэгдүүлэх, ажлын байр бий болгох зорилгоор орон нутгийн түвшинд ХАА-н кластер байгуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.
- Уул уурхайн логиستيкийн төв, биржийг байгуулахад тэргүүлэх ач холбогдол өгнө.
- Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн хэрэгцээг хангах Хөрөнгө оруулалтын бодлого эрх зүйн орчинг шинэчилнэ.
- Уул уурхай дагасан үйлдвэрийн кластерийг хөгжүүлнэ.

БҮС НУТГИЙН ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖИЛ

- Бүсчилсэн хөгжлийн бодлого боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
- Орон нутгийн хөгжлийн индексийн дагуу төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг нэмэгдүүлнэ.
- 'Шинэ хөдөө' төсөл хэрэгжүүлэх замаар орон нутагт ажлын байр, амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.
- Орон нутагт бизнесийн орчинг сайжруулах зорилгоор ХАА-н кластерийн сүлжээг эхний ээлжинд тэргүүлэх 4 байршилд байгуулна.
- ААН, хоршоодын бүтээгдэхүүний хот суурин газар борлуулах сүлжээг дэмжин Худалдааны цогцолборыг төрөөс байгуулна.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

- Инфляц, төгрөгийн ханшны өсөлтийг индексжуулсан цалингийн тогтолцоо бий болгоно.
- Сургууль, цэцэрлэгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- Олон улсын жишигт нийцсэн оношилгоо, эмчилгээний төв байгуулж, эрүүл мэндийн салбарт дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх замаар гадаадад гарах мөнгөн урсгалыг бууруулахад ач холбогдол өгнө.
- Нийгмийн хамгааллын үр ашгийг дээшлүүлэх, ядуурлын бууруулах хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.
- Ядуу, эмзэг бүлгийн өрхийн гишүүдийг сургалтанд хамруулж ажлын байраар хангахад ач холбогдол өгнө.

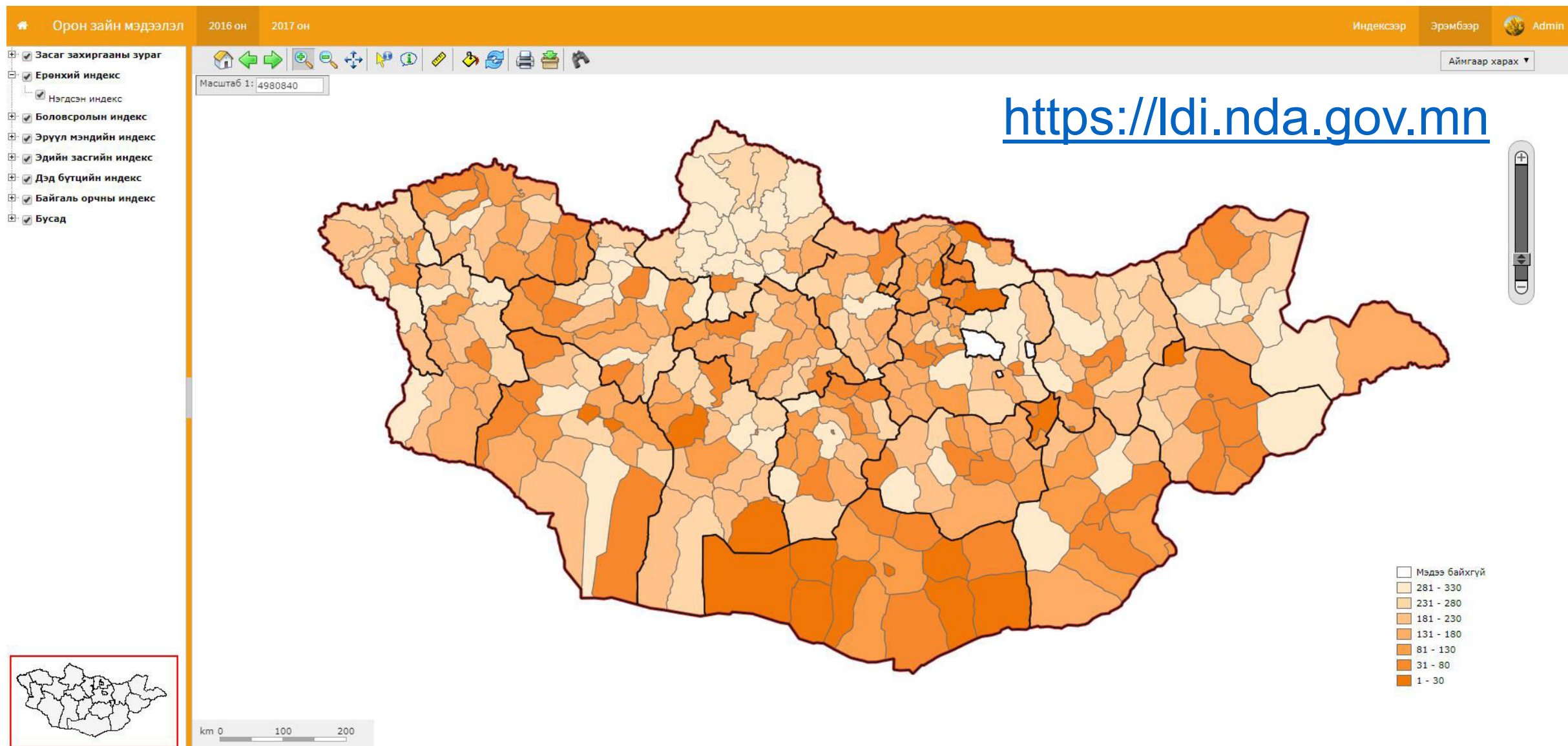

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

**7. Орон нутгийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт
/ОРОН НУТГИЙН ИНДЕКС ТООЦОХ АРГАЧЛАЛ,
АЧ ХОЛБОГДОЛ/**

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ /330 сумдаар/

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ /21 аймгаар/

Эх үүсвэр: Үндэсний хөгжлийн газар

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ /бүсээр/

	Бүс	Ерөнхий индекс	Боловсрол	Эрүүл мэнд	Эдийн засаг	Бусад	Дэд бүтэц	Байгал орчин
1	Төвийн бүс	0.578	0.675	0.711	0.358	0.6	0.477	0.735
2	Зүүн бүс	0.553	0.65	0.734	0.321	0.592	0.337	0.944
3	Баруун бүс	0.551	0.66	0.718	0.305	0.676	0.345	0.853
4	Хангайн бүс	0.545	0.641	0.678	0.313	0.684	0.364	0.884

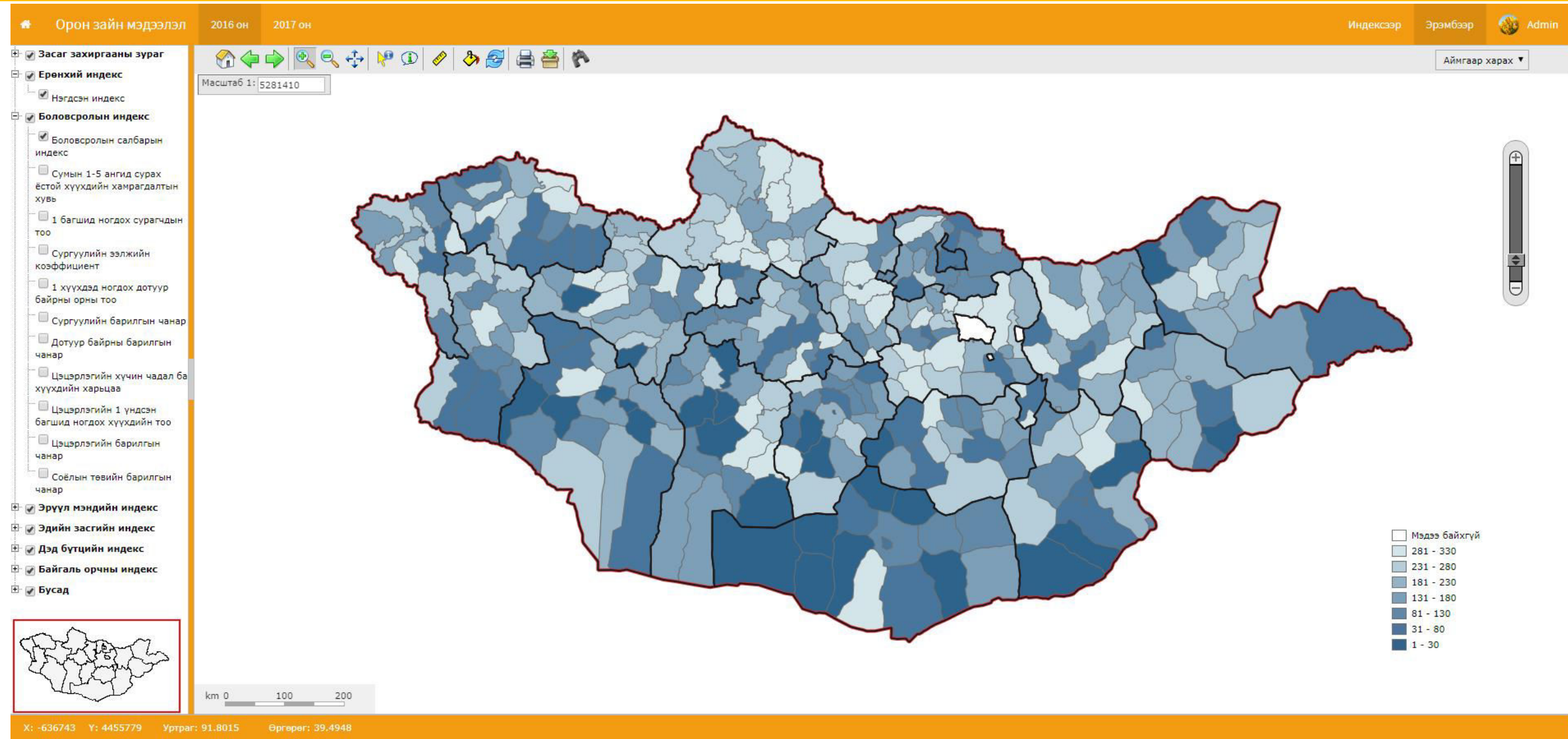
СХИ нь 6 бүлэг, 33 үзүүлэлттэй:

- Боловсрол - 10
- Эрүүл мэнд - 6
- Эдийн засаг - 7
- Дэд бүтэц - 6
- Байгаль орчин – 2
- Бусад – 2

Боловсрол - 10

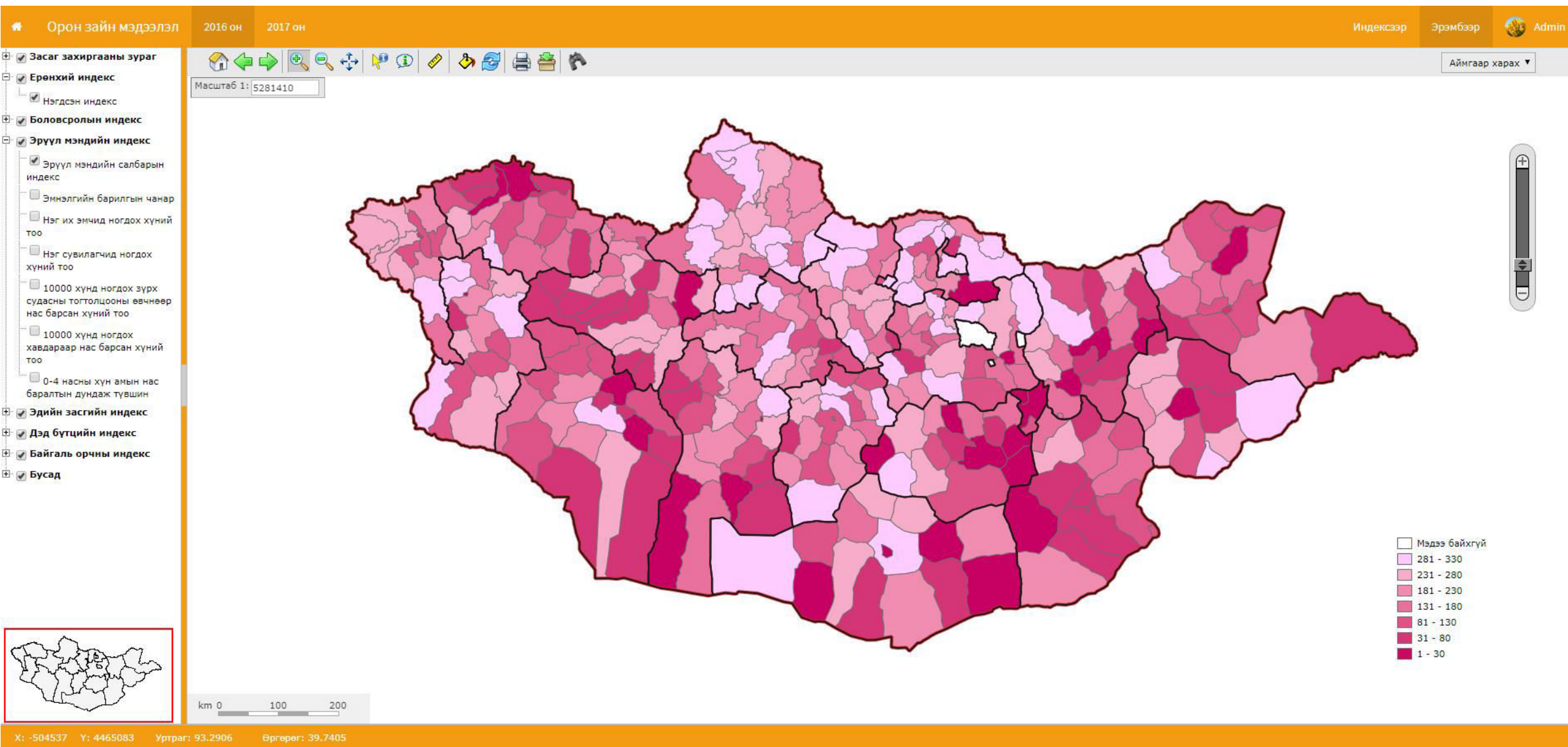
1. Хамран сургалтын жин /1-5 анги/	(+)
2. Нэг багшид ногдох сурагчдын тоо	(-)
3. Сургуулийн ээлжийн коэффициент	(-)
4. Нэг хүүхдэд ногдох дотуур байрны орны тоо	(+)
5. Цэцэрлэгийн хүчин чадал ба хүүхдийн харьцаа	(-)
6. Цэцэрлэгийн нэг үндсэн багшид ногдох хүүхдийн тоо	(-)
7. Сургуулийн барилгын үнэлгээ	(+)
8. Цэцэрлэгийн барилгын үнэлгээ	(+)
9. Дотуур байрны барилгын үнэлгээ	(+)
10. Соёлын төвийн барилгын чанар	(+)

Эрүүл мэнд - 6

1. Эмнэлэгийн барилгын үнэлгээ	(+)
2. Нэг их эмчид ногдох хүн ам	(-)
3. Нэг сувилагчид ногдох хүн ам	(-)
4. 10000 хүнд ногдох зүрх судасны тогтолцооны өвчнөөр нас барсан хүний тоо	(-)
5. 10000 хүнд ногдох хавдараар нас барсан хүний тоо	(-)
6. 0-5 насны хүүхдийн эндэгдэл	(-)

Мэдээллийн эх үүсвэр

- Сумуудаас хүснэгт бөглүүлсэн
 - 42 асуулт бүхий үндсэн үзүүлэлт
 - Барилгын үнэлгээ – үндсэн 7 барилга
 - Ахуйн үйлчилгээний төрөл
 - Дэд бүтцийн үзүүлэлт – зөвхөн төрийн байгууллага
 - Аж ахуй нэгжийн ажилчдын тоо
- ҮСХ
- Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв
- БСШУЯ
- Ус цаг уур орчны шинжилгээний хүрээлэн – бэлчээр

Индекс тооцоолох аргачлал

- Үзүүлэлт бүр ижил $1/33$ гэсэн хувийн жинтэй
- Тиймд аль нэг бүлэг үзүүлэлтийн ач холбогдолыг нэмэгдүүлэхийн тулд орж байгаа үзүүлэлтийн тоог нэмнэ
- Үзүүлэлт бүрийн хувьд MAX, MIN утгуудыг олно
- Зарим хувиар илэрхийлэгдэх үзүүлэлтийн MAX=100, MIN=0

Аймаг болон Бүс нутгийн индекс

- Аймагийн индексийг **34** үзүүлэлтээр
(33 + аймагийн ДНБ-ний нэг хүнд ноогдох)
- Бүсийн үзүүлэлтийг **35** үзүүлэлтээр
(33 + бүсийн ДНБ н.х.н + бүсийн ядуурлын түвшин)

3.Орон нутгийн индекс шинэчлэн тооцох ач холбогдол

Төсвийн хөрөнгө оруулалт болон Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгийг зөв хуваарилах

Сумын хөгжлийн түвшинг эрэмбэлэх

ОНХИ-ийг бүрдүүлж байгаа үзүүлэлтүүдийн мэдээллийн сан нь судалгааны байгууллагууд, дотоод гадаадын донор байгууллагуудын хувьд мэдээллийн эх үүсвэр болох

Орон нутгийн индекс шинэчлэн тооцох ач холбогдол

ОНХИ нь тухайн сумын иргэд болон орон нутгийн засаг захиргааны хувьд өнөөгийн нөхцөл байдлыг тодорхойлж цаашид юунд зорьж ажиллах талаар чиглүүлэгч болж өгнө.

Орон нутагт чиглэсэн бодлого боловсруулах, хөрөнгө оруулалт төлөвлөх

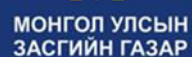

Хөгжлийн бодлого төлөвлөгч нарыг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй бодлого төлөвлөхөд нэгдсэн мэдээллээр хангах

Үндэсний хөгжлийн газар

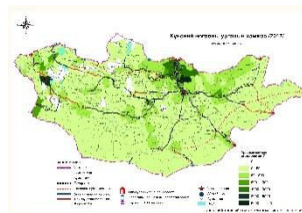
**8. МЕЗО ТҮВШНИЙ БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ
/ТЭЭВЭР ЛОГИСТИКИЙН ҮНДЭСНИЙ СҮЛЖЭЭНИЙ
ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН АРГАЗҮЙ, СУДАЛГАА,
ШИНЖИЛГЭЭ, ҮР ДҮН, АЧ ХОЛДБОГДОЛ/**

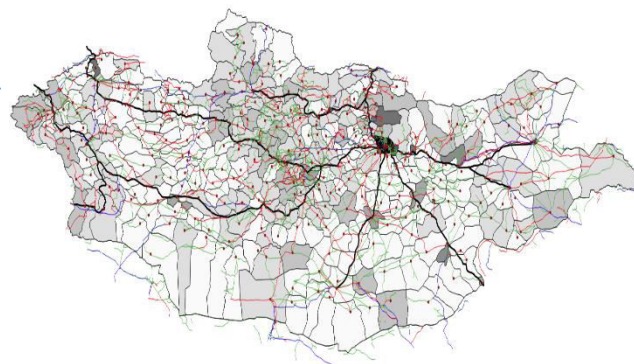
СУДАЛГААНЫ АРГАЗҮЙ

ArcGIS
InfraSAP
Frater model

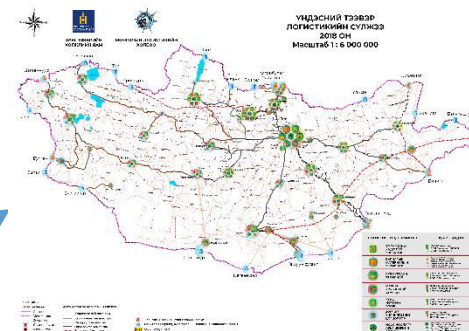
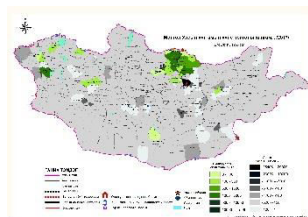
НИЙЛҮҮЛЭЛТ

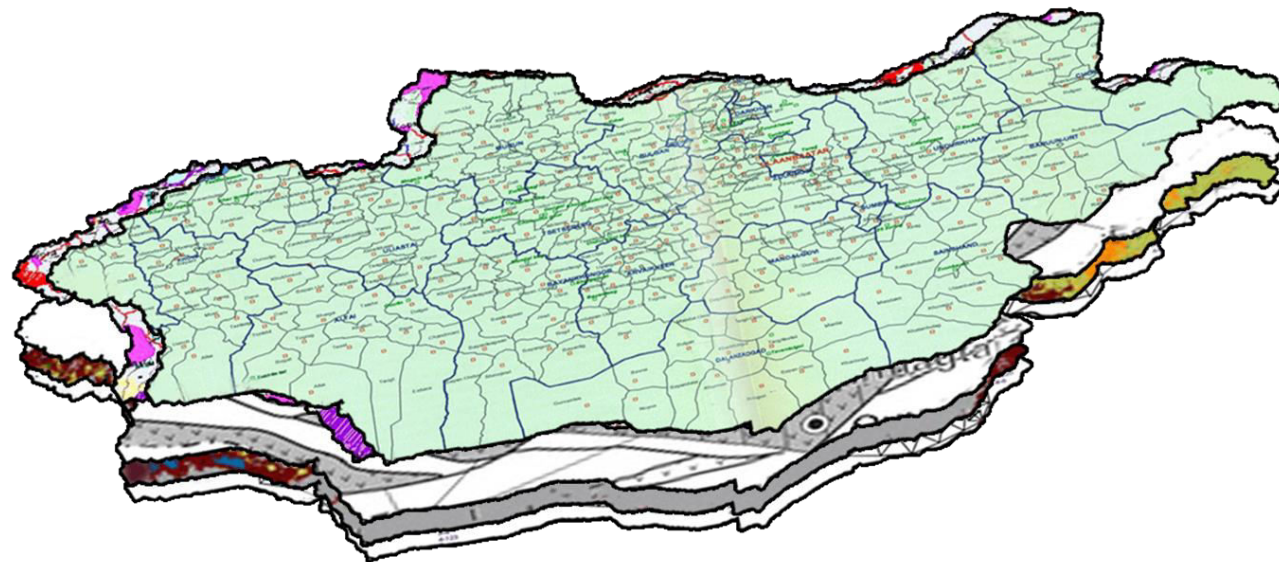
АЧАА УРСГАЛЫН ЭПЮР

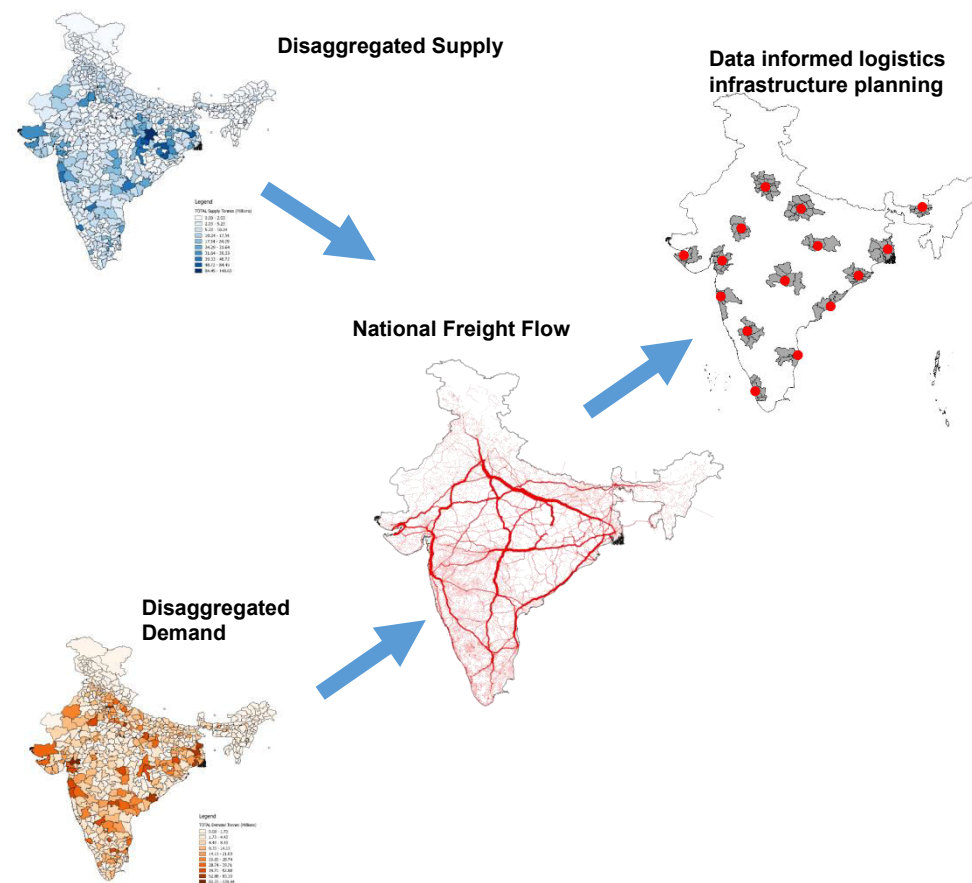
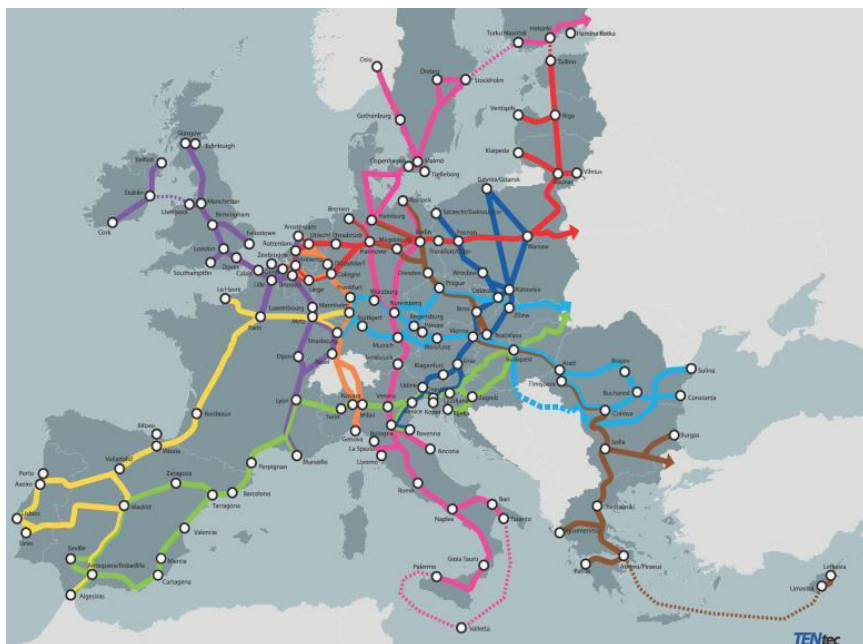
ЭРЭЛТ

[illegible]

ОРОН ЗАЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ

ГАДААД ОРНУУДЫН ТУРШЛАГА

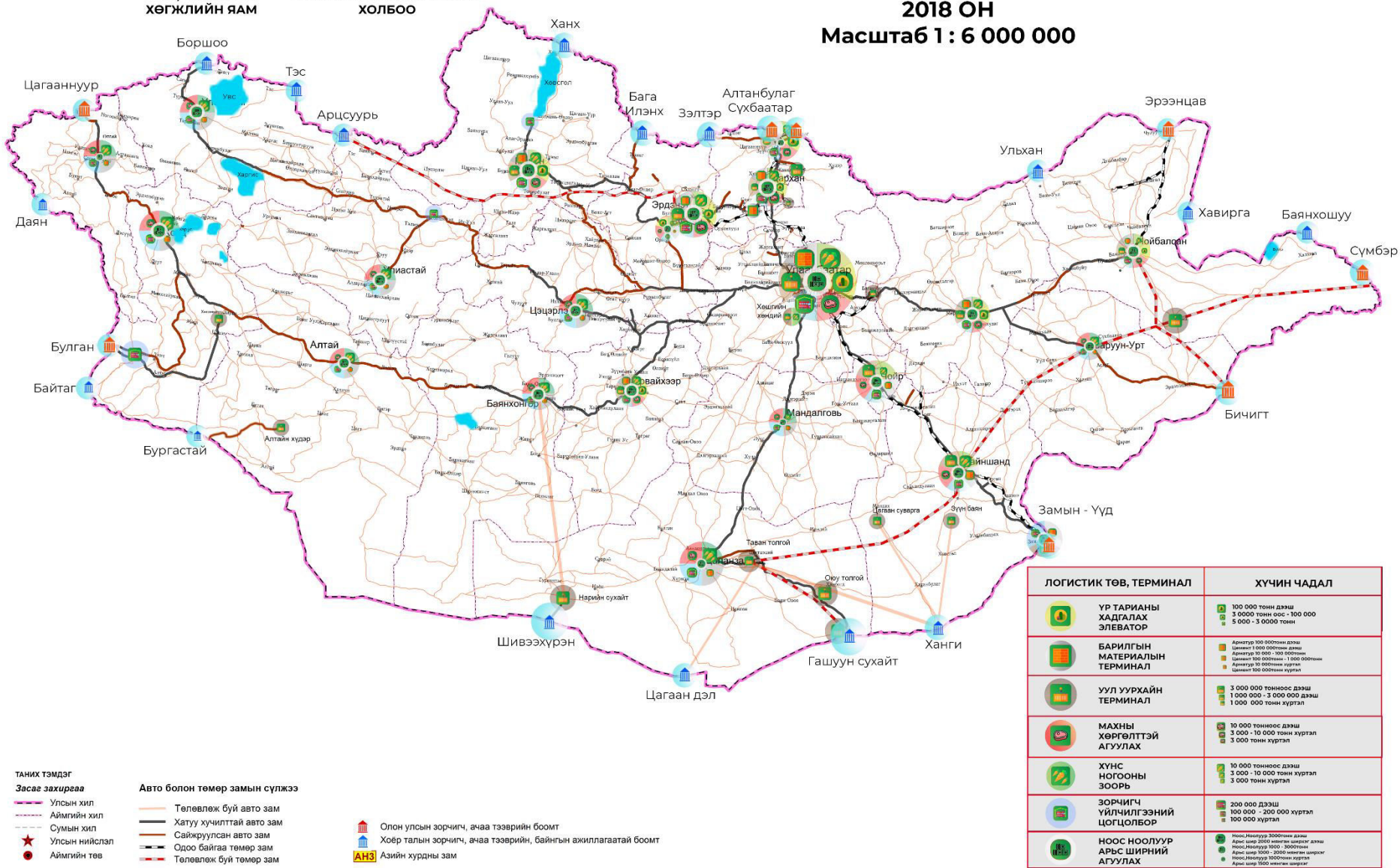

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

МОНГОЛЫН ЛОГИСТИКИЙН
ХОЛБОО

ҮНДЭСНИЙ ТЭЭВЭР ЛОГИСТИКИЙН СҮЛЖЭЭ 2018 ОН Масштаб 1 : 6 000 000

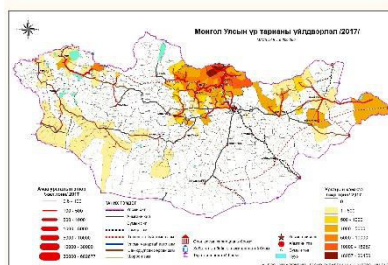
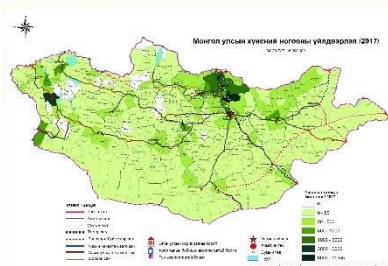
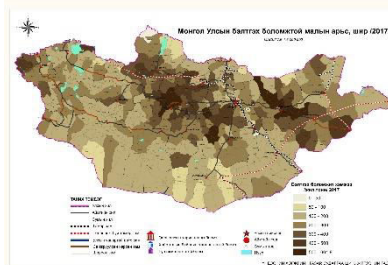
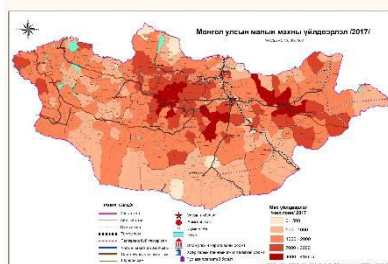
ЛОГИСТИК ТӨВ, ТЕРМИНАЛ	ХҮЧИН ЧАДАЛ
ҮР ТАРИАНЫ ХАДГАЛАХ ЭЛЕВАТОР	100 000 тонн дээш 3 000 000 тонн дээш 5 000 - 3 000 000 тонн
БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН ТЕРМИНАЛ	Амтарт 100 000 тонн дээш Цахил 1 000 000 тонн дээш Амтарт 10 000 - 100 000 тонн Цахил 100 000 - 1 000 000 тонн Амтарт 10 000 тонн хүртэл Цахил 100 000 тонн хүртэл
УУЛ УУРХАЙН ТЕРМИНАЛ	3 000 000 тонн дээш 1 000 000 - 3 000 000 тонн 1 000 000 тонн хүртэл
МАХНЫ ХӨРТӨЛТЭЙ АГУУЛАХ	10 000 тонн дээш 3 000 - 10 000 тонн хүртэл 3 000 тонн хүртэл
ХҮНС НОГООНЫ ЗООРЬ	10 000 тонн дээш 3 000 - 10 000 тонн хүртэл 3 000 тонн хүртэл
ЗОРЧИГЧ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦОГЦОЛБОР	200 000 дээш 100 000 - 200 000 хүртэл 100 000 хүртэл
НООС НООЛУУР АРЬС ШИРНИЙ АГУУЛАХ	Ноос, ноолуур 2000 тонн дээш Арьс, шир 2000 тонн дээш Ноос, ноолуур 1000 - 2000 тонн Арьс, шир 1000 - 2000 тонн Ноос, ноолуур 1000 тонн хүртэл Арьс, шир 1000 тонн хүртэл

СУДАЛГААНЫ ХЭСЭГ

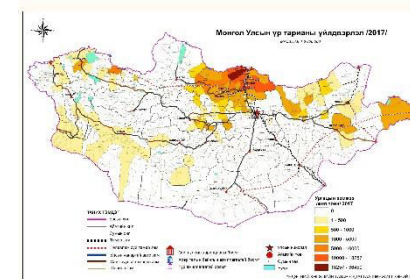
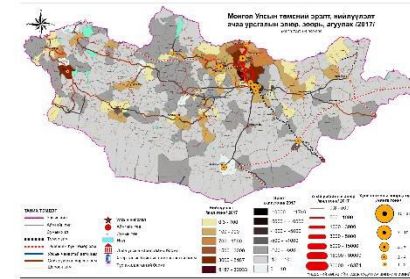
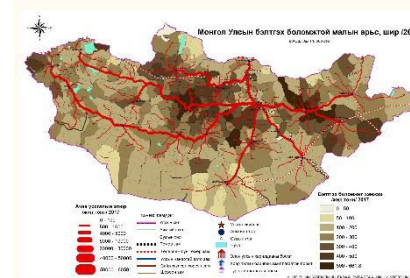
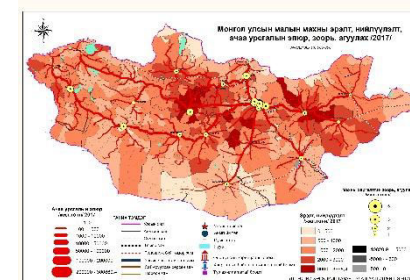
СУУРЬ СУДАЛГАА:

1. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ
2. УУЛ, УУРХАЙ
3. НЕФТЬ, ГАЗРЫН ТОС
4. БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛ
5. ХИЛИЙН БООМТУУДЫН СУДАЛГАА:
ДАМЖИН ӨНГӨРӨХ ТЭЭВЭР, ХУУРАЙ БООМТ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН КОРИДОРЫН
УЯЛДАА
6. ЭКСПОРТ/ИМПОРТЫН БАРАА БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ УРСГАЛ
7. ҮНДЭСНИЙ ТЭЭВЭР, ЛОГИСТИКИЙН СҮЛЖЭЭНИЙ ЗУРАГЛАЛ:
 - ТЭЭВЭР, ЛОГИСТИК, ТЕРМИНАЛИЙН БАЙРШИЛ, ХҮЧИН ЧАДАЛ,
 - ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨСӨӨЛӨЛ

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

- Салбарын өнөөгийн байдал
- Салбарын 2016-2020 оны баримтлах бодлого
- Мал аж ахуй
 1. Малын тоо төрлөөр
 2. Бэлтгэх боломжтой махны хэмжээ
 3. Бэлтгэх боломжтой сүүний хэмжээ
 4. Бэлтгэх боломжтой ноос, ноолуурын хэмжээ
 5. Бэлтгэх боломжтой арьс ширний хэмжээ
- Газар тариалан
 1. Монгол улсын газар тариалангийн талбайн нөөц, түүний ашиглалтын төлөв байдал
 2. Үр тариа хадгалах элеваторын өнөөгийн байдал
 3. Үр тарианы эпюр зураг
 4. Төмс, хүнсний ногооны зоорийн ирээдүйн төлөвлөлт

МАЛ АЖ АХУЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

МАЛЫН ТОО, ХЭРЭГЛЭЭ

Малын төрөл	Малын тоо			Малын хэрэглээний зарлага			
				2016		2017	
	2016	2017	2018	мян.толгой	Оны эхний малд эзлэх хувь	мян.толгой	Оны эхний малд эзлэх хувь
Бүгд, мян.толгой	61 549,2	66 219,0	66 459,2	12 700,0	22,7	14 105,8	22,9
Адуу	3 635,5	3 939,8	3 940,0	335,7	10,2	463,4	12,7
Үхэр	4 080,9	4 388,5	4 380,8	721,3	19,1	802,7	19,7
Тэмээ	401,3	434,1	459,7	30,1	8,2	33,4	8,3
Хонь	27 856,6	30 109,9	30 554,4	6 254,3	25,1	7 091,8	25,5
Ямаа	25 574,9	27 346,7	27 124,3	5 358,6	22,7	5 714,5	22,3

МАЛ АЖ АХУЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Малын төрөл	2016	2017
Мах, нядалгааны жингээр, мян.тн	400,0	426,1
Адуу	41,7	41,8
Үхэр	92,4	97,7
Тэмээ	6,5	7,1
Хонь	116,2	126,7
Ямаа	76,9	80,8
Ноос, ноолуур, тонн		
Тэмээний ноос	1 100,0	1 200,0
Хонины ноос	27 399,8	30 626,5
Ямааны ноолуур	9 449,6	10 247,5
Арьс, шир, мян.шир	13 505,0	14 027,2
Тэмээний	30,9	33,9
Адууны	352,7	333,0
Үхрийн	791,0	797,8
Хонины	6 566,6	7 011,9
Ямааны	5 763,8	5 850,6

МАЛ АЖ АХУЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТ

Бүтээгдэхүүний төрөл	2016	2017
Мах, тонн	8 916,7	29 320,3
Үхрийн мах, хөлдүү	695,1	600,0
Хонь, ямааны	238,0	2 601,6
Адууны	7 983,6	26 118,7
Дайвар бүтээгдэхүүн	8,4	127,9
Ноос, ноолуур, тонн		
Хонины ноос	14 090,6	16 053,8
Бохир ноолуур	5 413,5	5 409,7
Самнасан ноолуур	509,0	581,1
Тэмээний ноос	818,9	1 115,6
Арьс, шир,мян.шир		
Боловсруулагүй адууны шир	415,0	84,3
Боловсруулаагүй үхрийн шир	45,4	86,8
Боловсруулсан үхэр, адууны шир, сая.дм2	86,4	102,0
Шеврет, сая.дм2	29,2	82,3
Шевро, сая.дм2	61,7	123,1

МАЛ АЖ АХУЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

ДОТООДЫН ҮЙЛДВЭРТ БОЛОВСРУУЛСАН МАЛЫН ГАРАЛТАЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН

Бүтээгдэхүүний төрөл	2016	2017
Боловсруулсан мах, мян.тонн	9,1	25,8
Үхрийн мах	1,6	3,7
Хонины мах	1,5	5,9
Ямааны мах	1,2	2,5
Адууны мах	4,7	13,4
Дайвар бүтээгдэхүүн	0,2	0,3
Ноос, ноолуур, тонн		
Угаасан ноос	0,0	2,0
Самнасан ноолуур	106,9	137,9
Арьс, шир, мян.шир	1 470,1	1 426,4
Үхрийн шир	326,1	379,4
Хонины арьс	367,7	388,8
Ямааны арьс	776,3	658,2

МОНГОЛ УЛСЫН МАХНЫ БОЛОМЖИТ НӨӨЦ, ХҮН АМЫН МАХНЫ ХЭРЭГЛЭЭ /2017 ОН /

Монгол улсын хүн амын малын махны хангамж / 2017 он /

Жишсэн хүн амын хэрэгцээ, хангалт / ЭМЯ-ны сайдын 2017 оны 2 сарын 23-ны өдрийн А/74-р тушаалаар батлагдсан жишсэн дундаж хүний шимт бодисын хоногийн зөвлөмж хэмжээг хангах хүнсний бүтээгдэхүүний жишиг хэмжээгээр тооцов. /

	Улс, бүс, аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг	Малын төрөл	2017 он /мян.толгой/	Бэлтгэх боломжтой махны хэмжээ			Хүн амын тоо / 2017 он /	Жишсэн хүн амын тоо / 2017 он /	Жишсэн нэг хүнд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд /кг /	Нийт хүн амд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд/тн /	Хангамж / жилд/тн / 2017 он
				Бэлтгэх боломжит малын тоо /мян.толгой/	Нэгж махны гарц / кг /	Мах үйлдвэрлэл / тн /					
	Улсын дүн	Бүгд	66 218,96	17 890		430 961	3 131 750	2 505 400	43,8	109 737	321 224,9
		Адуу	3 939,81	508	124,2	63 143,4					
		Үхэр	4 388,46	555	128,1	71 041,9					
		Тэмээ	434,10	9	215,9	1 874,9					
		Хонь	30 109,89	9 355	18,6	174 000,1					
		Ямаа	27 346,71	7 463	16,2	120 901,1	401 102	320 882	43,8	14 055	91 875,1
	Баруун бүс	Бүгд	16 201,58	4 512		105 930					
		Адуу	676,12	79	124,2	9 773,6					
		Үхэр	815,96	168	128,1	21 460,2					
		Тэмээ	103,91	2	215,9	448,8					
		Хонь	6 903,22	2 159	18,6	40 156,7	72 104	57 683	43,8	2 527	21 509,2
		Ямаа	7 702,37	2 104	16,2	34 090,4					
1	Завхан	Бүгд	3 597,28	994		24 036					
		Адуу	207,44	26	124,2	3 168,9					
		Үхэр	192,16	34	128,1	4 323,5					
		Тэмээ	7,49	0,15	215,9	32,3	16 265	13 012	43,8	570	245,3
		Хонь	1 837,73	572	18,6	10 637,9					
		Ямаа	1 352,45	363	16,2	5 873,1					
1.1.	Улиастай	Бүгд	128,34	35		815					
		Адуу	4,65	0,6	124,2	72,2	2 883	2 306	43,8	101	1 764,8
		Үхэр	6,81	1,2	128,1	157,0					
		Тэмээ	0,04	0,00	215,9	0,2					
		Хонь	53,77	16,7	18,6	311,0					
		Ямаа	63,07	17,0	16,2	274,8					
1.2.	Алдархаан	Бүгд	296,70	81		1 866	969	775	43,8	34	287,0
		Адуу	14,70	1,8	124,2	220,9					
		Үхэр	14,54	2,5	128,1	318,5					
		Тэмээ	0,62	0,01	215,9	2,7					
		Хонь	114,51	35,6	18,6	662,4					
		Ямаа	152,33	40,8	16,2	661,4					
1.3.	Асгат	Бүгд	43,88	12		321					
		Адуу	2,36	0,3	124,2	38,1					
		Үхэр	3,65	0,7	128,1	87,9					
		Тэмээ	0,00	0,00	215,9	0,0					
		Хонь	21,45	6,6	18,6	123,7					
		Ямаа	16,42	4,4	16,2	71,3					

Жишсэн хүн амын хэрэгцээ, хангалт / ЭМЯ-ны сайдын 2017 оны 2 сарын 23-ны өдрийн А/74-р тушаалаар батлагдсан жишсэн дундаж хүний шимт бодисын хоногийн зөвлөмж хэмжээг хангах хүнсний бүтээгдэхүүний жишиг хэмжээгээр тооцов. /

	Улс, бүс, аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг	Малын төрөл	2020 он /мян.толгой/ /	Бэлтгэх боломжтой махны хэмжээ			Хүн амын тоо / 2020 он /	Жишсэн хүн амын тоо / 2020 он /	Жишсэн нэг хүнд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд /кг /	Нийт хүн амд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд/тн /	Хангамж / жилд/тн / 2020 он	Ханган нийлүүлэлтийн чиглэл
				Бэлтгэх боломжит малын тоо /мян.толгой /	Нэгж махны гарц / кг /	Мах үйлдвэрлэл / тн /						
	Улсын дүн	Бүгд	66 938,58	18 089		412 436	3 353 470	2 682 776	43,8	117 506	294 930,4	
		Адуу	3 968,46	509	119,4	60 728,5						
		Үхэр	4 412,42	556	122,7	68 224,9						
		Тэмээ	463,02	9	213,6	1 977,9						
		Хонь	30 774,77	9 547	18,3	174 703,4						
		Ямаа	27 319,92	7 469	14,3	106 801,3						
	Баруун бүс	Бүгд	15 669,59	4 364		98 173	401 102	320 882	43,8	14 055	84 118,8	
		Адуу	705,26	82	119,4	9 802,3						
		Үхэр	828,67	169	122,7	20 755,9						
		Тэмээ	108,35	2	213,6	462,9						
		Хонь	6 654,59	2 092	18,3	38 277,5						
		Ямаа	7 372,73	2 019	14,3	28 874,6						
1	Завхан	Бүгд	3 581,06	986		23 249	72 104	57 683	43,8	2 527	20 722,8	Улаанбаатар, Экспорт: Арцсуурь боомт, Говь-Алтай аймгийн Бургастай боомт,
		Адуу	224,14	28	119,4	3 294,2						
		Үхэр	206,48	36	122,7	4 448,9						
		Тэмээ	7,81	0,16	213,6	33,3						
		Хонь	1 840,64	573	18,3	10 481,9						
		Ямаа	1 301,99	349	14,3	4 990,9						
1.1.	Улиастай	Бүгд	133,79	37		824	16 265	13 012	43,8	570	254,5	Улаанбаатар, Экспорт: Арцсуурь боомт, Говь-Алтай аймгийн Бургастай боомт,
		Адуу	5,54	0,7	119,4	82,7						
		Үхэр	7,90	1,4	122,7	174,4						
		Тэмээ	0,05	0,00	213,6	0,2						
		Хонь	57,00	17,7	18,3	324,4						
		Ямаа	63,10	17,0	14,3	242,7						
1.2.	Алдархаан	Бүгд	294,34	80		1 796	2 883	2 306	43,8	101	1 694,5	Аймгийн төв, Улиастай
		Адуу	16,22	2,0	119,4	234,3						
		Үхэр	16,41	2,8	122,7	344,3						
		Тэмээ	0,59	0,01	213,6	2,5						
		Хонь	114,99	35,8	18,3	654,5						
		Ямаа	146,13	39,2	14,3	560,0						
1.3.	Асгат	Бүгд	51,40	14		352	969	775	43,8	34	317,7	Аймгийн төв, Улиастай
		Адуу	2,84	0,4	119,4	44,1						
		Үхэр	3,90	0,7	122,7	89,9						
		Тэмээ	0,00	0,00	213,6	0,0						
		Хонь	25,28	7,8	18,3	143,4						
		Ямаа	19,38	5,2	14,3	74,3						

Жишсэн хүн амын хэрэгцээ, хангалт / ЭМЯ-ны сайдын 2017 оны 2 сарын 23-ны өдрийн А/74-р тушаалаар батлагдсан жишсэн дундаж хүний шимт бодисын хоногийн зөвлөмж хэмжээг хангах хүнсний бүтээгдэхүүний жишиг хэмжээгээр тооцов. /

	Улс, бүс, аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг	Малын төрөл	2025 он /мян.толго й/	Бэлтгэх боломжтой махны хэмжээ			Хүн амын тоо / 2025 он /	Жишсэн хүн амын тоо / 2025 он /	Жишсэн нэг хүнд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд /кг /	Нийт хүн амд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд/тн /	Хангамж / жилд/тн / 2025 он	Ханган нийлүүлэлтийн чиглэл
				Бэлтгэх боломжит малын тоо /мян.толго й/	Нэгж махны гарц / кг /	Мах үйлдвэрлэл / тн /						
	Улсын дүн	Бүгд	68 152,18	18 417		419 913	3 662 221	2 929 777	43,8	128 324	291 589,3	
		Адуу	4 040,41	518	119,4	61 829,6						
		Үхэр	4 492,42	566	122,7	69 461,8						
		Тэмээ	471,41	9	213,6	2 013,8						
		Хонь	31 332,72	9 720	18,3	177 870,7						
		Ямаа	27 815,23	7 604	14,3	108 737,6						
	Баруун бүс	Бүгд	15 953,69	4 443		99 953	422 373	337 898	43,8	14 800	85 153,3	
		Адуу	718,05	84	119,4	9 980,0						
		Үхэр	843,70	172	122,7	21 132,3						
		Тэмээ	110,31	2	213,6	471,3						
		Хонь	6 775,23	2 130	18,3	38 971,5						
		Ямаа	7 506,40	2 056	14,3	29 398,1						
1	Завхан	Бүгд	3 645,98	1 004		23 671	71 399	57 119	43,8	2 502	21 169,0	Улаанбаатар, Экспорт: Арцсуурь боомт, Говь-Алтай аймгийн Бургастай боомт,
		Адуу	228,20	28	119,4	3 353,9						
		Үхэр	210,22	37	122,7	4 529,6						
		Тэмээ	7,95	0,16	213,6	34,0						
		Хонь	1 874,01	583	18,3	10 671,9						
		Ямаа	1 325,60	355	14,3	5 081,4						
1.1.	Улиастай	Бүгд	136,21	37		839	16 102	12 882	43,8	564	275,2	Улаанбаатар, Экспорт: Арцсуурь боомт, Говь-Алтай аймгийн Бургастай боомт,
		Адуу	5,64	0,7	119,4	84,2						
		Үхэр	8,04	1,4	122,7	177,6						
		Тэмээ	0,05	0,00	213,6	0,2						
		Хонь	58,03	18,0	18,3	330,3						
		Ямаа	64,25	17,3	14,3	247,1						
1.2.	Алдархаан	Бүгд	299,67	81		1 828	2 855	2 284	43,8	100	1 728,1	Аймгийн төв, Улиастай
		Адуу	16,51	2,0	119,4	238,5						
		Үхэр	16,70	2,9	122,7	350,5						
		Тэмээ	0,61	0,01	213,6	2,6						
		Хонь	117,08	36,4	18,3	666,3						
		Ямаа	148,78	39,9	14,3	570,2						
1.3.	Асгат	Бүгд	52,33	14		358	960	768	43,8	34	324,4	Аймгийн төв, Улиастай
		Адуу	2,89	0,4	119,4	44,9						
		Үхэр	3,97	0,7	122,7	91,5						
		Тэмээ	0,00	0,00	213,6	0,0						
		Хонь	25,74	8,0	18,3	146,0						
		Ямаа	19,73	5,3	14,3	75,6						

Жишсэн хүн амын хэрэгцээ, хангалт / ЭМЯ-ны сайдын 2017 оны 2 сарын 23-ны өдрийн А/74-р тушаалаар батлагдсан жишсэн дундаж хүний шимт бодисын хоногийн зөвлөмж хэмжээг хангах хүнсний бүтээгдэхүүний жишиг хэмжээгээр тооцов. /

	Улс, бүс, аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг	Малын төрөл	2030 он /мян.толгой/	Бэлтгэх боломжтой махны хэмжээ			Хүн амын тоо / 2030 он /	Жишсэн хүн амын тоо / 2030 он /	Жишсэн нэг хүнд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд /кг /	Нийт хүн амд оногдох хүнсний хэрэгцээ / жилд/тн /	Хангамж / жилд/тн / 2030 он	Ханган нийлүүлэлтийн чиглэл
				Бэлтгэх боломжит малын тоо /мян.толгой/	Нэгж махны гарц / кг /	Мах үйлдвэрлэл / тн /						
	Улсын дүн	Бүгд	69 387,78	18 751		427 527	3 950 052	3 160 041	43,8	138 410	289 116,7	
		Адуу	4 113,66	527	119,4	62 950,5						
		Үхэр	4 573,86	576	122,7	70 721,1						
		Тэмээ	479,96	10	213,6	2 050,3						
		Хонь	31 900,78	9 896	18,3	181 095,6						
		Ямаа	28 319,52	7 742	14,3	110 709,0						
	Баруун бүс	Бүгд	16 242,93	4 524		101 765	444 950	355 960	43,8	15 591	86 174,4	
		Адуу	731,07	85	119,4	10 161,0						
		Үхэр	858,99	175	122,7	21 515,4						
		Тэмээ	112,31	2	213,6	479,9						
		Хонь	6 898,07	2 168	18,3	39 678,1						
		Ямаа	7 642,49	2 093	14,3	29 931,1						
1	Завхан	Бүгд	3 712,08	1 022		24 100	72 707	58 166	43,8	2 548	21 552,3	Улаанбаатар, Экспорт: Арцсуурь боомт, Говь-Алтай аймгийн Бургастай боомт,
		Адуу	232,34	29	119,4	3 414,7						
		Үхэр	214,03	38	122,7	4 611,7						
		Тэмээ	8,09	0,16	213,6	34,6						
		Хонь	1 907,99	594	18,3	10 865,4						
		Ямаа	1 349,63	362	14,3	5 173,6						
1.1.	Улиастай	Бүгд	138,68	38		855	16 402	13 121	43,8	575	279,9	Улаанбаатар, Экспорт: Арцсуурь боомт, Говь-Алтай аймгийн Бургастай боомт,
		Адуу	5,74	0,7	119,4	85,7						
		Үхэр	8,19	1,5	122,7	180,8						
		Тэмээ	0,05	0,00	213,6	0,2						
		Хонь	59,08	18,4	18,3	336,3						
		Ямаа	65,41	17,6	14,3	251,6						
1.2.	Алдархаан	Бүгд	305,11	83		1 861	2 907	2 326	43,8	102	1 759,4	Аймгийн төв, Улиастай
		Адуу	16,81	2,0	119,4	242,9						
		Үхэр	17,01	2,9	122,7	356,9						
		Тэмээ	0,62	0,01	213,6	2,6						
		Хонь	119,20	37,1	18,3	678,4						
		Ямаа	151,47	40,6	14,3	580,5						
1.3.	Асгат	Бүгд	53,28	15		365	975	780	43,8	34	330,4	Аймгийн төв, Улиастай
		Адуу	2,94	0,4	119,4	45,7						
		Үхэр	4,04	0,8	122,7	93,2						
		Тэмээ	0,00	0,00	213,6	0,0						
		Хонь	26,21	8,1	18,3	148,7						
		Ямаа	20,09	5,4	14,3	77,0						

МАХНЫ ХӨРГӨЛТТЭЙ ЗООРЬ, АГУУЛАХЫН ТӨЛӨВЛӨЛТ

№	Нэрс	Тоо	Багтаамж /мян.тн/	Нийт багтаамж /мян.тн/	Нэгж үнэлгээ /нэгж мян.төг/	Нийт үнэ /мян.төг/	Хэрэгжих хугацаа
	Улаанбаатар хот						
1	Улаанбаатар	10	5	50	1 300 000	65 000 000	2019-2021
2	Улаанбаатар, Эмээлт	8	5	40	1 300 000	52 000 000	2019-2021
3	Улаанбаатар, Налайх	2	5	10	1 300 000	13 000 000	2019-2021
	Нийт	20		100		130 000 000	
	Орон нутаг						
4	Сэлэнгэ			-	1 300 000	-	2020
5	Төв			-	1 300 000	-	2020
6	Дархан-Уул	2	5,0	10,0	1 300 000	13 000 000	2020
7	Орхон, Эрдэнэт	1	3,0	3,0	1 300 000	3 900 000	2020
8	Ховд	1	5,0	5,0	1 300 000	6 500 000	2020
9	Хэнтий	1	3,0	3,0	1 300 000	3 900 000	2020
10	Дорноговь, Сайншанд	1	3,0	3,0	1 300 000	3 900 000	2021
11	Говь-Сүмбэр, Чойр	1	1,0	1,0	1 300 000	1 300 000	2021
12	Өмнөговь, Цогтцэций	1	3,0	3,0	1 300 000	3 900 000	2021
13	Баянхонгор	1	3,0	3,0	1 300 000	3 900 000	2022
14	Дорнод, Чойбалсан			-	1 300 000	-	2022
15	Өвөрхангай			-	1 300 000	-	2022
16	Хөвсгөл	1	3,0	3,0	1 300 000	3 900 000	2022
17	Архангай, Цэцэрлэг	1	5,0	5,0	1 300 000	6 500 000	2022
18	Баян-Өлгий, Өлгий	1	0,3	0,3	1 300 000	390 000	2022-2025
19	Завхан, Улиастай			-	1 300 000	-	2022-2025
20	Увс, Улаангом	1	1,0	1,0	1 300 000	1 300 000	2022-2025
21	Говь-Алтай, Алтай	1	0,5	0,5	1 300 000	650 000	2022-2025
22	Бусад	1	5,0	5,0	1 300 000	6 500 000	2022-2025
	Нийт	15		45,8		59 540 000	
	Нийт дүн	35		145,8		189 540 000	

ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ЗООРЬ, АГУУЛАХЫН ТӨЛӨВЛӨЛТ

№	Нэрс	Тоо	Багтаамж /мян.тн/	Нийт багтаамж /мян.тн/	Нэгж үнэлгээ /нэгж мян.тн/	Нийт үнэ /мян.төг/	Хэрэгжих хугацаа
	Улаанбаатар хот						
1	Улаанбаатар	10	10	100	1 300 000	130 000 000	2019-2021
2	Улаанбаатар, Рашаант	5	10	50	1 300 000	65 000 000	2019-2021
3	Улаанбаатар, Налайх	1	5	5	1 300 000	6 500 000	2019-2021
	Нийт	16		155		201 500 000	
	Орон нутаг						
4	Сэлэнгэ	1	7,1	7,1	1 300 000	9 230 000	2020
5	Төв	1	8,0	8,0	1 300 000	10 400 000	2020
6	Дархан-Уул	1	20,0	20,0	1 300 000	26 000 000	2020
7	Орхон, Эрдэнэт	1	10,0	10,0	1 300 000	13 000 000	2020
8	Ховд	1	2,5	2,5	1 300 000	3 250 000	2020
9	Хэнтий	1	2,5	2,5	1 300 000	3 250 000	2020
10	Дорноговь, Сайншанд	1	10,0	10,0	1 300 000	13 000 000	2021
11	Говь-Сүмбэр, Чойр	1	2,0	2,0	1 300 000	2 600 000	2021
12	Өмнөговь, Цогтцэций	1	10,0	10,0	1 300 000	13 000 000	2021
13	Баянхонгор	1	4,5	4,5	1 300 000	5 850 000	2022
14	Дорнод, Чойбалсан	1	1,5	1,5	1 300 000	1 950 000	2022
15	Өвөрхангай	1	4,0	4,0	1 300 000	5 200 000	2022
16	Хөвсгөл	1	5,1	5,1	1 300 000	6 630 000	2022
17	Архангай, Цэцэрлэг	1	2,0	2,0	1 300 000	2 600 000	2022
18	Баян-Өлгий, Өлгий	1	1,5	1,5	1 300 000	1 950 000	2022-2025
19	Завхан, Улиастай	1	5,0	5,0	1 300 000	6 500 000	2022-2025
20	Увс, Улаангом	1	3,4	3,4	1 300 000	4 420 000	2022-2025
21	Говь-Алтай, Алтай						2022-2025
22	Бусад	1	19,0	19,0	1 300 000	24 700 000	2022-2025
		18		118,1		153 530 000	
	Нийт дүн	34		273,1		355 030 000	

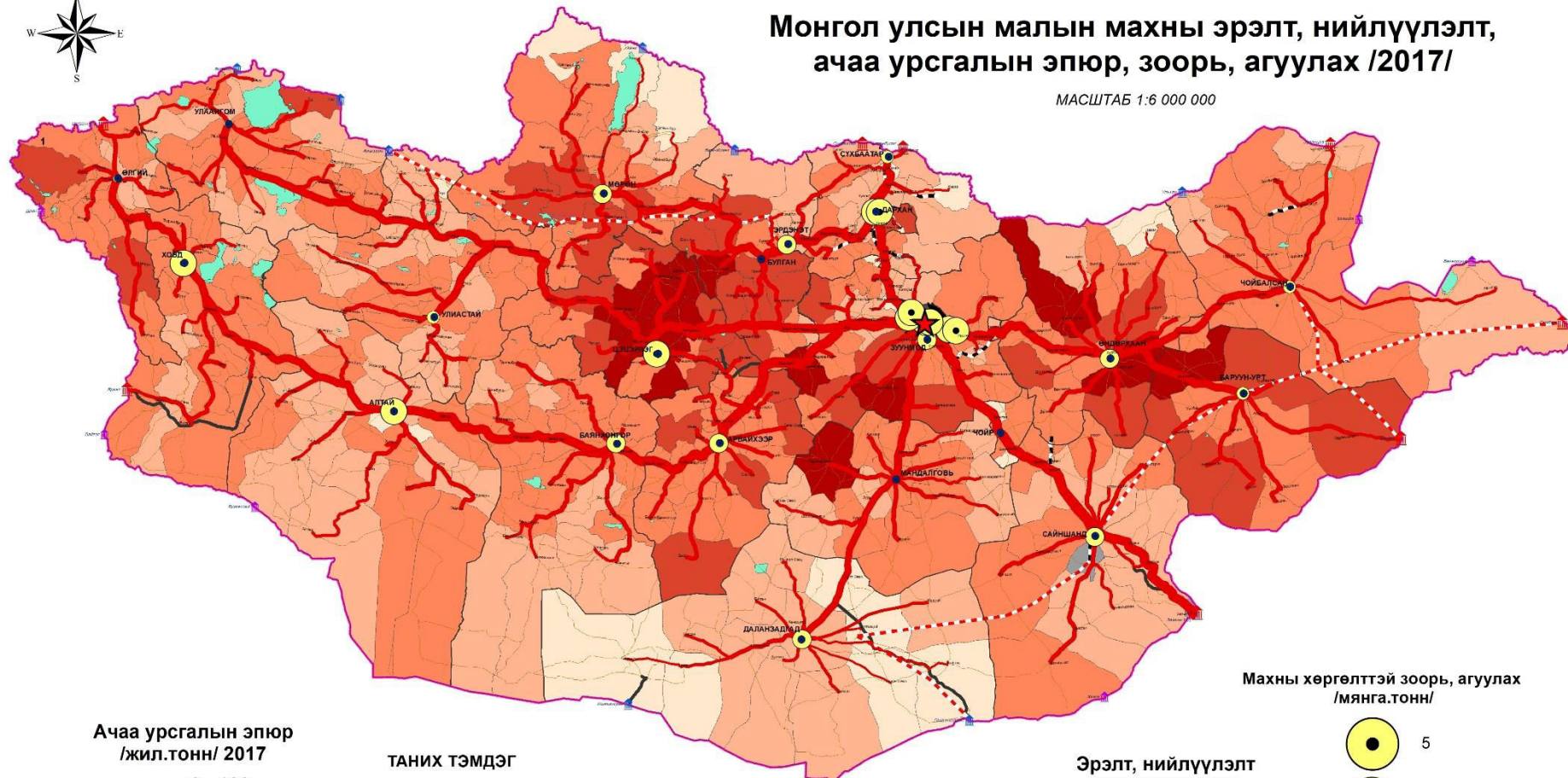
МАХ, ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ЛОГИСТИК ТӨВ

№	Нэрс	Тоо	Багтаамж /мян.тн/	Нийт багтаамж /мян.тн/	Нэгж үнэлгээ /нэгж мян.тн/	Нийт үнэ /мян.төг/	Хэрэгжих хугацаа
	Улаанбаатар хот						
1	Улаанбаатар	20	15	150	1 300 000	195 000 000	2019-2021
2	Улаанбаатар, Рашаант	13	15	90	1 300 000	117 000 000	2019-2021
3	Улаанбаатар, Налайх	3	10	15	1 300 000	19 500 000	2019-2021
	Нийт	36		255		331 500 000	
	Орон нутаг						
4	Сэлэнгэ	1	7,1	7,1	1 300 000	9 230 000	2020
5	Төв	1	8,0	8,0	1 300 000	10 400 000	2020
6	Дархан-Уул	3	25,0	30,0	1 300 000	39 000 000	2020
7	Орхон, Эрдэнэт	2	13,0	13,0	1 300 000	16 900 000	2020
8	Ховд	2	7,5	7,5	1 300 000	9 750 000	2020
9	Хэнтий	2	5,5	5,5	1 300 000	7 150 000	2020
10	Дорноговь, Сайншанд	2	13,0	13,0	1 300 000	16 900 000	2021
11	Говь-Сүмбэр, Чойр	2	3,0	3,0	1 300 000	3 900 000	2021
12	Өмнөговь, Цогтцэций	2	13,0	13,0	1 300 000	16 900 000	2021
13	Баянхонгор	2	7,5	7,5	1 300 000	9 750 000	2022
14	Дорнод, Чойбалсан	1	1,5	1,5	2 600 000	1 950 000	2022
15	Өвөрхангай	1	4,0	4,0	2 600 000	5 200 000	2022
16	Хөвсгөл	2	8,1	8,1	2 600 000	10 530 000	2022
17	Архангай, Цэцэрлэг	2	7,0	7,0	2 600 000	9 100 000	2022
18	Баян-Өлгий, Өлгий	2	1,8	1,8	1 300 000	2 340 000	2022-2025
19	Завхан, Улиастай	1	5,0	5,0	1 300 000	6 500 000	2022-2025
20	Увс, Улаангом	2	4,4	4,4	1 300 000	5 720 000	2022-2025
21	Говь-Алтай, Алтай	1	0,5	0,5	1 300 000	650 000	2022-2025
22	Бусад	2	24,0	24,0	1 300 000	31 200 000	2022-2025
	Нийт	33		163,9		213 070 000	
	Нийт дүн	69		418,9		544 570 000	

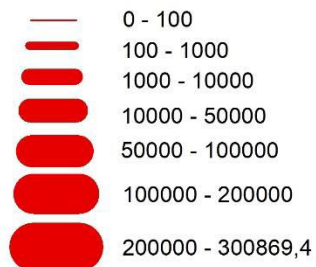

Монгол улсын малын махны эрэлт, нийлүүлэлт, ачаа урсгалын эпюр, зоорь, агуулах /2017/

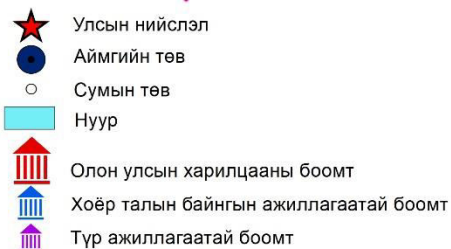
МАСШТАБ 1:6 000 000

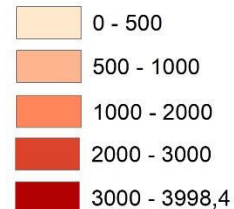
Ачаа урсгалын эпюр /жил.тонн/ 2017

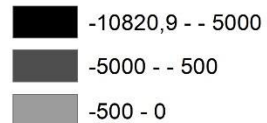
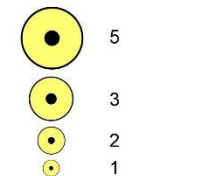
ТАНИХ ТЭМДЭГ

Эрэлт, нийлүүлэлт /жил.тонн/ 2017

Махны хөргөлттэй зоорь, агуулах /мянга.тонн/

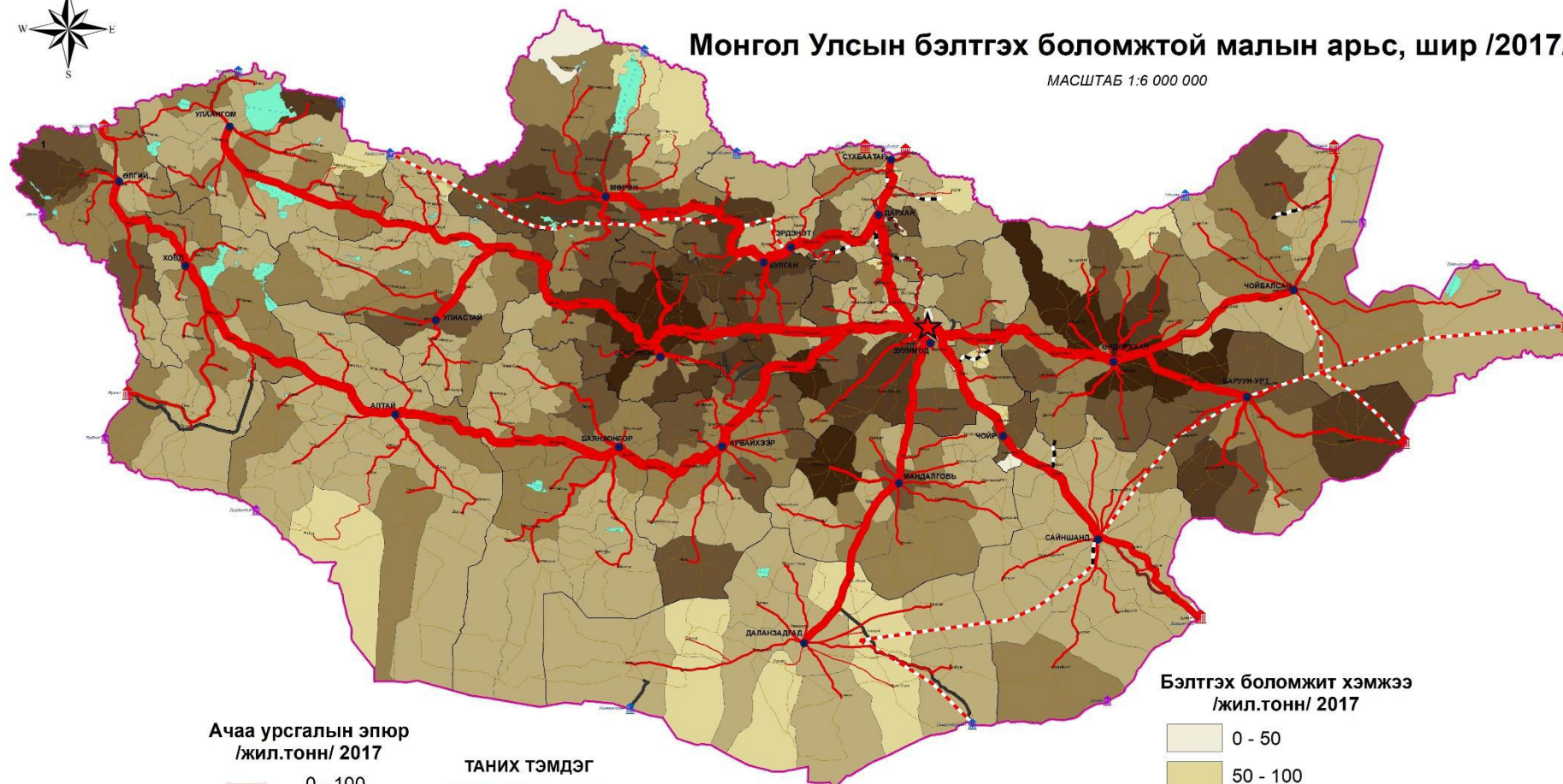

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР, СУДАЛГАА ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР

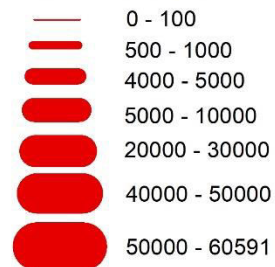

Монгол Улсын бэлтгэх боломжтой малын арьс, шир /2017/

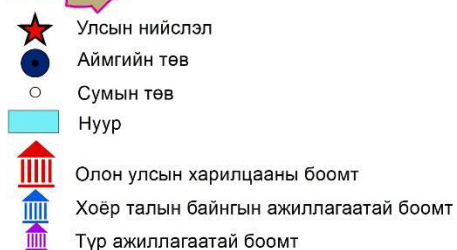
МАСШТАБ 1:6 000 000

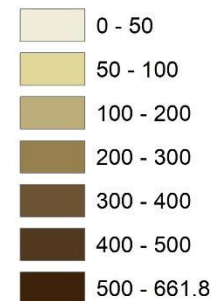
Ачаа урсгалын элс /жил.тонн/ 2017

ТАНИХ ТЭМДЭГ

Бэлтгэх боломжит хэмжээ /жил.тонн/ 2017

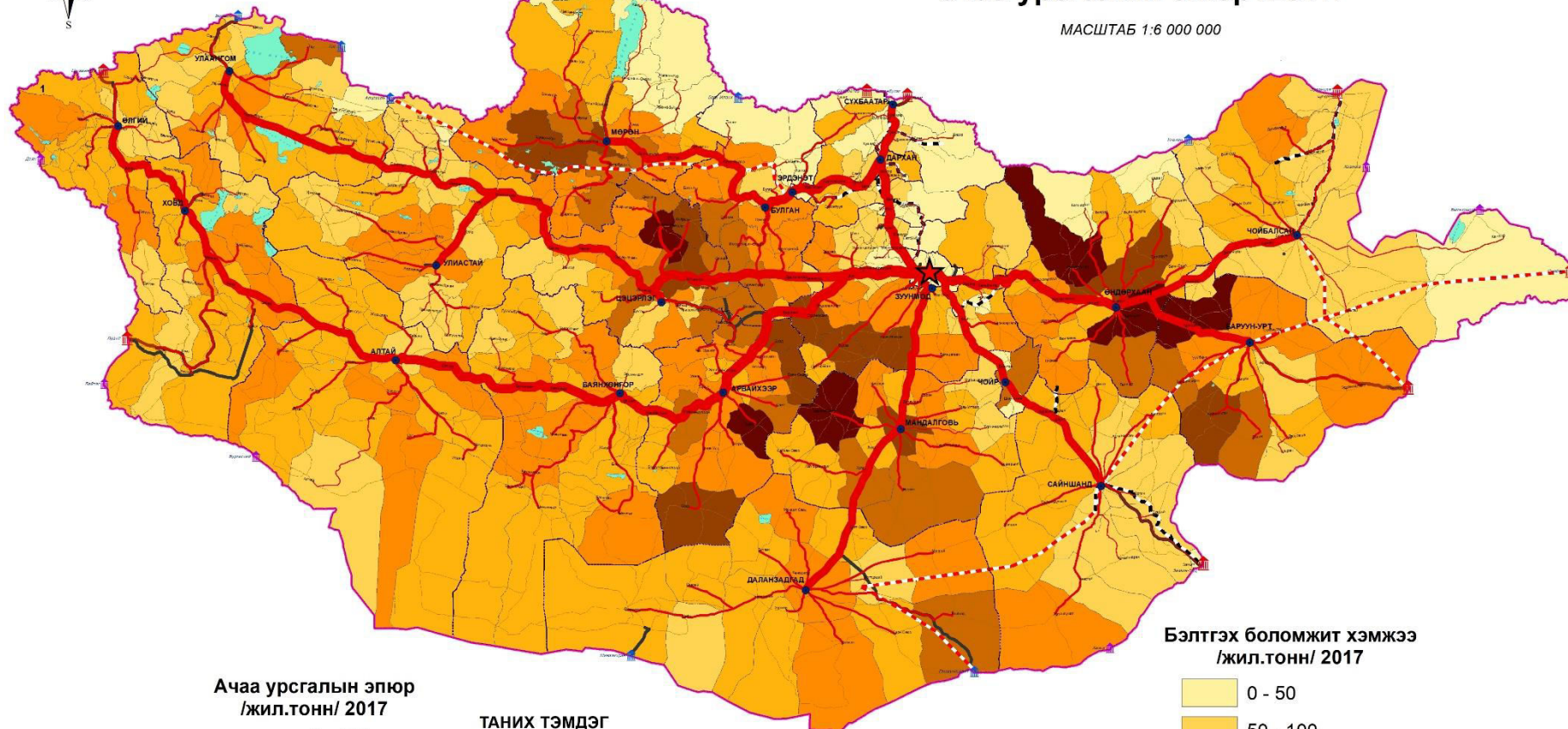

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР, СУДАЛГАА ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР

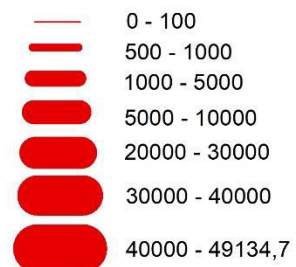

Монгол Улсын бэлтгэх боломжтой малын ноос, ноолуур, ачаа урсгалын элжор /2017/

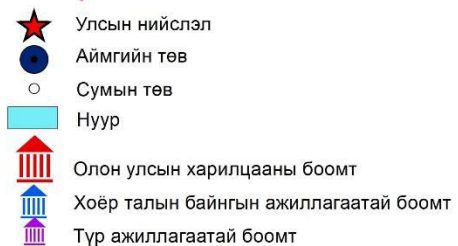
МАСШТАБ 1:6 000 000

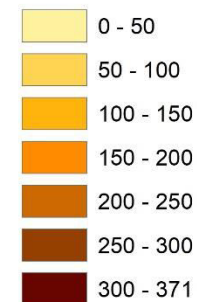
Ачаа урсгалын элжор /жил.тонн/ 2017

ТАНИХ ТЭМДЭГ

Бэлтгэх боломжит хэмжээ /жил.тонн/ 2017

ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР, СУДАЛГАА ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР

СУДАЛГАА ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗРААС САНАЛ БОЛГОЖ БАЙГАА СУРГАЛТЫН МОДУЛИУД

1. ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ БОЛОВСРУУЛАХ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАХ БОГИНО ХУГАЦААНЫ СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР:

- КРЕДИТИЙН СУРГАЛТ -40 ЦАГ, 20 ЦАГ ТАНХИМААР, 20 ЦАГ БАГШИЙН ӨГСӨН КЕЙСИЙГ БИЕ ДААН АЖИЛЛАХ
- ТАНХИМИЙН 20 ЦАГИЙН СУРГАЛТЫГ 3 ӨДӨРТ БАГТААНА

2. УЛСЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХӨТӨЛБӨРИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХЯНАХ БОГИНО ХУГАЦААНЫ СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР :

- КРЕДИТИЙН СУРГАЛТ -40 ЦАГ, 20 ЦАГ ТАНХИМААР, 20 ЦАГ БАГШИЙН ӨГСӨН КЕЙСИЙГ БИЕ ДААН АЖИЛЛАХ
- ТАНХИМИЙН 20 ЦАГИЙН СУРГАЛТЫГ 3 ӨДӨРТ БАГТААНА

3. ТЕХНИК ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮНДЭСЛЭЛ БОЛОВСРУУЛАХ БОГИНО ХУГАЦААНЫ СУРГАЛТЫН ХӨТӨЛБӨР:

- КРЕДИТИЙН СУРГАЛТ -45 ЦАГ, 25 ЦАГ ТАНХИМААР, 20 ЦАГ БАГШИЙН ӨГСӨН КЕЙСИЙГ БИЕ ДААН АЖИЛЛАХ
- ТАНХИМИЙН 20 ЦАГИЙН СУРГАЛТЫГ 4 ӨДӨРТ БАГТААНА

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА